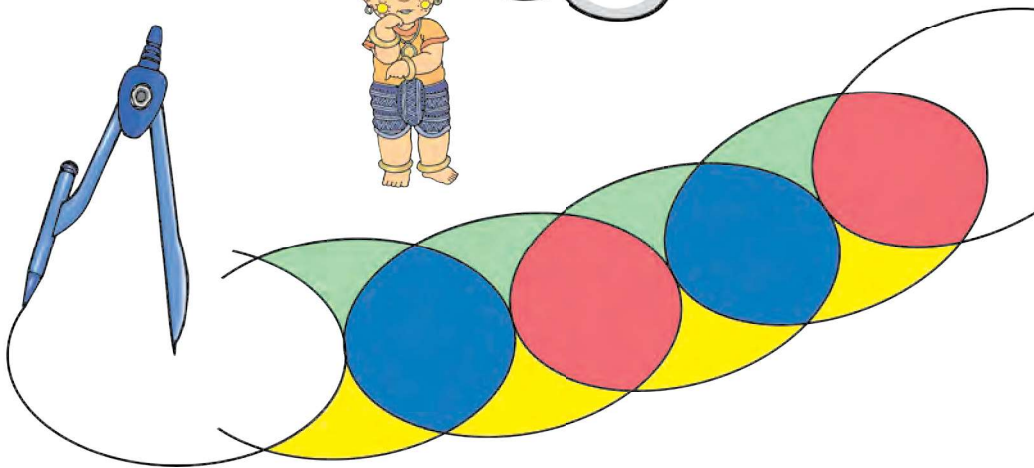
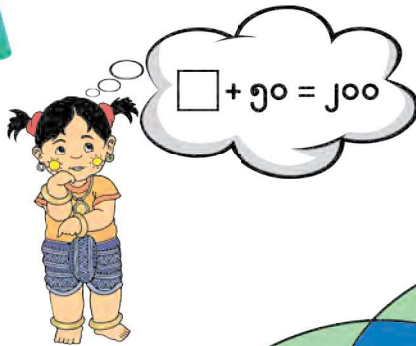
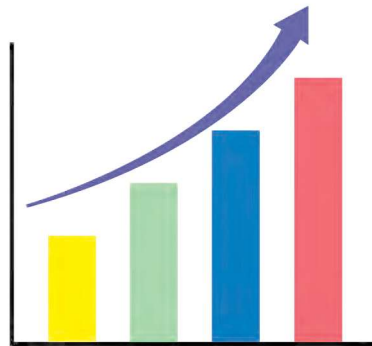

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ
ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန

သင်္ချာ တတိယတန်း

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ
ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန

သင်္ချာ တတိယတန်း

မြန်မာနိုင်ငံပညာရေးဝန်ကြီးဌာန၏ အခြေခံပညာမူလတန်းသင်ရိုးညွှန်းတမ်းအသစ်များ ရေးဆွဲပြုစုအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှုလုပ်ငန်းတွင် ဂျပန်နိုင်ငံတကာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအေဂျင်စီ (JICA) က နည်းပညာပံ့ပိုးကူညီမှုပေးပါသည်။

မာတိကာ

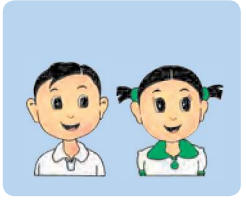
အခန်း	သင်ခန်းစာ	စာမျက်နှာ
၁	တစ်သိန်းအထိ ကိန်းများ	၁
၂	အပေါင်းနှင့် အနှုတ်	၁၀
၃	အချိန် နှင့် ကြာသောအချိန်	၁၈
၄	အပိုင်းကိန်း သင်ခန်းစာ ၁	၂၅
၅	အလျားအတိုင်းအတာနှင့် အကွာအဝေး	၃၀
၆	ပြန်လှန်လေ့ကျင့်ခန်း ၁	၃၆
၇	အမြောက်ဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းများ	၃၈
၈	ဗားဂရပ်နှင့် ဇယားများ	၄၇
၉	အစား	၅၄
၁၀	စက်ဝိုင်း	၆၄
၁၁	မြောက်ခြင်းနှင့် စားခြင်းဆိုင်ရာပုံများ	၇၁
၁၂	ပြန်လှန်လေ့ကျင့်ခန်း ၂	၇၅
၁၃	ဒေါင်လိုက်မြောက်ခြင်း သင်ခန်းစာ ၁	၇၇
၁၄	အပိုင်းကိန်း သင်ခန်းစာ ၂	၈၈
၁၅	ထုထည်အတိုင်းအတာ	၉၆
၁၆	တြိဂံများ	၉၉

အခန်း	သင်ခန်းစာ	စာမျက်နှာ
-------	-----------	-----------

၁၇	ပြန်လှန်လေ့ကျင့်ခန်း ၃	၁၀၈
၁၈	ဒေါင်လိုက်မြောက်ခြင်း သင်ခန်းစာ ၂	၁၁၀
၁၉	သင်္ချာညီမျှခြင်းနှင့် ပုံများတွင် □ အသုံးပြုခြင်း	၁၁၇
၂၀	ကုဗတုံးများနှင့် ထောင့်မှန်စတုဂံတုံးများ	၁၂၃
၂၁	အလေးချိန်	၁၃၀
၂၂	ပြန်လှန်လေ့ကျင့်ခန်း ၄	၁၃၇
၂၃	အထွေထွေလေ့ကျင့်ခန်း	၁၃၉

ဤစာအုပ်တွင် အသုံးပြုသော သင်္ကေတများ

- . . . သိပြီးသည်များကို မေးမြန်းခြင်း
- . . . သင်ခန်းစာအသီးသီးတွင် သင်ယူမှုအသစ်အတွက် မေးခွန်း သို့မဟုတ် လုပ်ငန်းများ
- . . . နားလည်မှုကို တိုးတက်စေသည့် မေးခွန်း
- . . . ခက်ခဲသည့် မေးခွန်း

ကလေး

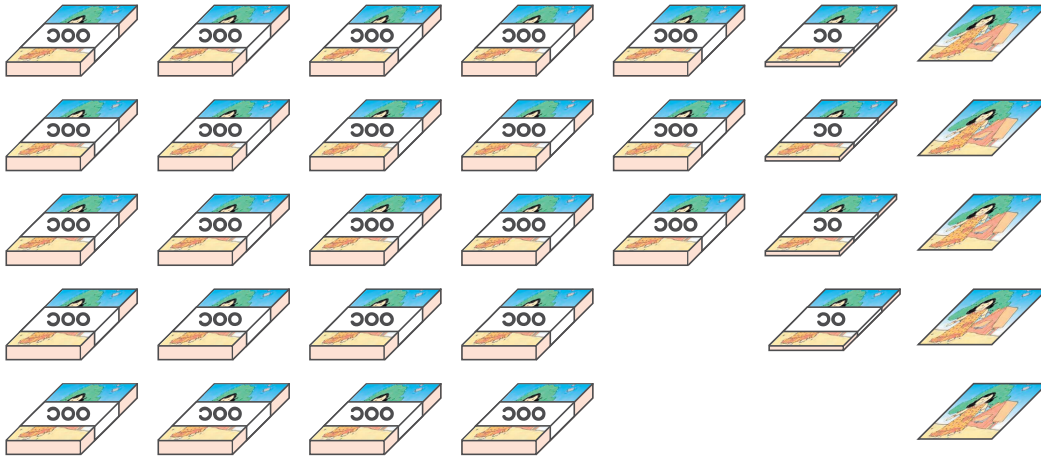
ဆရာ

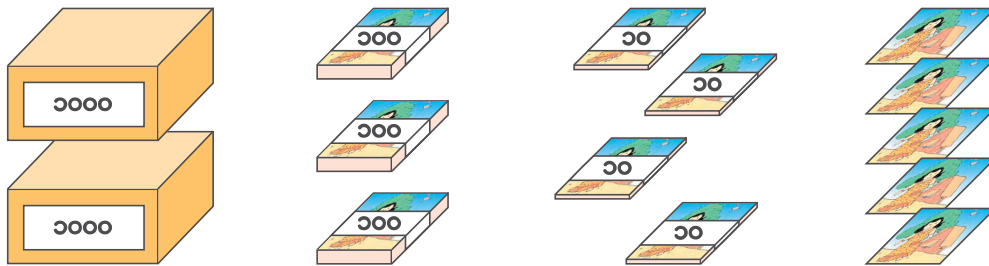
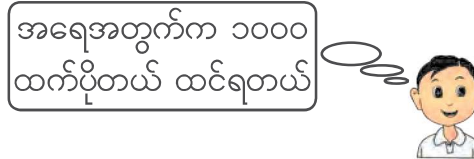
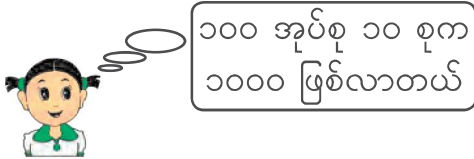
ဆရာမ

၁ တစ်သိန်းအထိ ကိန်းများ

ပို့စကတ် ဘယ်နှခုရှိသလဲ။

(က) ကတ်ပြား ၁၀၀၀ ထုပ် ဘယ်နှထုပ် လုပ်နိုင်မလဲ။

၁၀၀၀ အုပ်စု ၂ စု ရှိလျှင် **နှစ်ထောင်** ဟုခေါ်ပြီး ၂၀၀၀ ဟု ရေးသည်။ နှစ်ထောင်နှင့် သုံးရာလေးဆယ့်ငါး ရှိလျှင် **နှစ်ထောင် သုံးရာ လေးဆယ့်ငါး** ဟု ခေါ်သည်။

အခန်း ၁ တစ်သိန်းအထိ ကိန်းများ

(ခ) နှစ်ထောင်သုံးရာလေးဆယ့်ငါး ကို ကိန်းနဲ့ရေးရအောင်။

ထောင်	ရာ	ဆယ်	ခု
<div style="border: 1px solid black; padding: 2px;">၁၀၀၀</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px;">၁၀၀၀</div>	<div style="border: 1px solid black; padding: 2px;">၁၀၀</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px;">၁၀၀</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px;">၁၀၀</div>	<div style="border: 1px solid black; padding: 2px;">၁၀</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px;">၁၀</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px;">၁၀</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px;">၁၀</div>	<div style="border: 1px solid black; padding: 2px;">၁</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px;">၁</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px;">၁</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px;">၁</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px;">၁</div>
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

၁၀၀၀ အုပ်စု
၁၀၀ အုပ်စု
၁၀ အုပ်စုနဲ့ ၁ အုပ်စု
ဘယ်နှစုစီရှိသလဲ

နှစ်ထောင်သုံးရာလေးဆယ့်ငါး ကို ကိန်းဖြင့် **၂၃၄၅** ဟု ရေးသည်။ ၂၃၄၅ တွင် ၂ သည် ထောင်နေရာတွင်ရှိပြီး ၅၀၀၀ ကို ကိုယ်စားပြုသည်။

၁ ၅ ထောင် ၄ ရာ ၉ ဆယ် ၇ ခု ပါသောကိန်းကို ရေးပြီး ဖတ်ပါ။

၂ ကိန်းတွေကို ဖတ်ပါ။
(က) ၆၇၁၉ (ခ) ၁၈၅၂ (ဂ) ၄၂၉၁ (ဃ) ၃၈၆၆

၃ ကိန်းနဲ့ ရေးပါ။
(က) နှစ်ထောင် ကိုးရာ သုံးဆယ့်တစ်
(ခ) ရှစ်ထောင် ငါးရာ ခြောက်ဆယ့်လေး

၂ ယေးမှာ ပြထားတဲ့ ကိန်းကို ဖတ်ပြီး ရေးရအောင်။

ထောင်	ရာ	ဆယ်	ခု
<div style="border: 1px solid black; padding: 2px;">၁၀၀၀</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px;">၁၀၀၀</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px;">၁၀၀၀</div>		<div style="border: 1px solid black; padding: 2px;">၁၀</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px;">၁၀</div>	<div style="border: 1px solid black; padding: 2px;">၁</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px;">၁</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px;">၁</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px;">၁</div>
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

၄ ၅ ထောင် ၆ ရာ ၈ ခုနဲ့ ဖွဲ့စည်းထားတဲ့ကိန်းကို ရေးပြီး ဖတ်ပါ။

၅ ကိန်းနဲ့ ရေးပါ။
 (က) ကိုးထောင် ငါးဆယ့်သုံး (ခ) ရှစ်ထောင်ခြောက်
 (ဂ) ငါးထောင်တစ်ဆယ် (ဃ) နှစ်ထောင်ခုနစ်ရာ

၆ ကိန်းတွေကို ဖတ်ပါ။
 (က) ၁၉၀၇ (ခ) ၄၈၀၀ (ဂ) ၆၀၃၀ (ဃ) ၇၀၀၂

၇ ကိန်းတွေကို စာနဲ့ရေးပါ။
 (က) ၅၁၈၃ (ခ) ၉၄၀၆ (ဂ) ၃၀၉၂ (ဃ) ၄၀၀၇

၃ ၂၅ ရာ က ဘာကိန်းဖြစ်မလဲ။

၁၀၀	၁၀၀	၁၀၀	၁၀၀	၁၀၀	၁၀၀	၁၀၀
၁၀၀	၁၀၀	၁၀၀	၁၀၀	၁၀၀	၁၀၀	
၁၀၀	၁၀၀	၁၀၀	၁၀၀	၁၀၀	၁၀၀	
၁၀၀	၁၀၀	၁၀၀	၁၀၀	၁၀၀	၁၀၀	

၁၀၀ အုပ်စု ၁၀ စု က
ဘာကိန်းလဲ

၄ ၃၂၀၀ က ဘယ်နှရာဖြစ်သလဲ။

၁၀၀၀	၁၀၀၀	၁၀၀၀	၁၀၀	၁၀၀
------	------	------	-----	-----

၈ ကိန်း သို့မဟုတ် စာနဲ့ ရေးပါ။
 (က) ၆၇ ရာ က ဘာကိန်းဖြစ်မလဲ။
 (ခ) ၅၉ ရာ က ဘာကိန်းဖြစ်မလဲ။
 (ဂ) ၄၈၀၀ က ဘယ်နှရာဖြစ်သလဲ။
 (ဃ) ၇၀၀၀ က ဘယ်နှရာဖြစ်သလဲ။

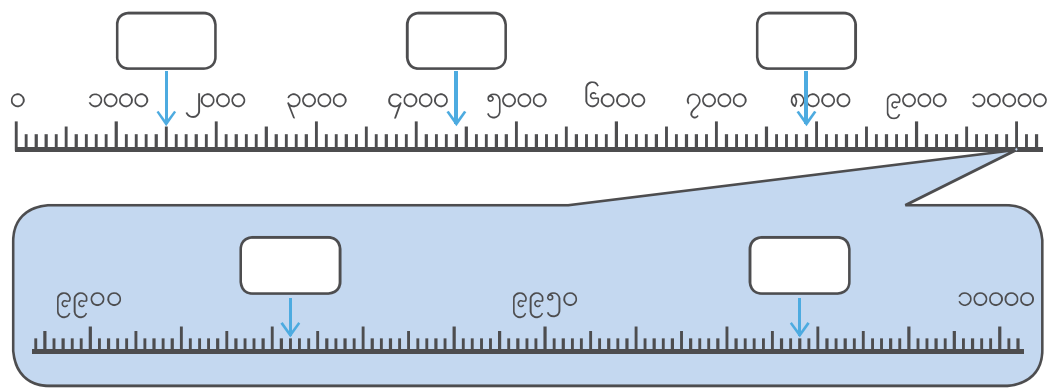
၅ ၁၀၀၀ ကျပ်တန် ၁၀ ရွက်ရှိတယ်။ အားလုံးပေါင်းတန်ဖိုး ဘယ်လောက်ရှိသလဲ။

၁၀၀၀ ကျပ်	၁၀၀၀ ကျပ်	၁၀၀၀ ကျပ်	၁၀၀၀ ကျပ်	၁၀၀၀ ကျပ်
၁၀၀၀ ကျပ်	၁၀၀၀ ကျပ်	၁၀၀၀ ကျပ်	၁၀၀၀ ကျပ်	၁၀၀၀ ကျပ်

အဖြေ _____ ကျပ်

၁၀၀၀ အုပ်စု ၁၀ စု ရှိလျှင် တစ်သောင်း ဖြစ်ပြီး ၁၀၀၀၀ ဟု ရေးသည်။

၉ ကိန်းများသုံးပြီး အောက်ကမေးခွန်းတွေကို ဖြေပါ။

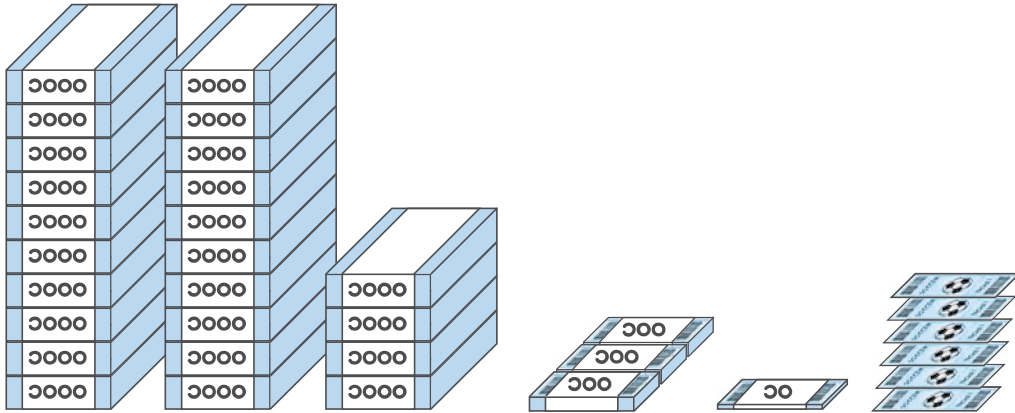

- (က) ၁၀၀၀၀ အောက် ၁ လျော့တွဲကိန်းက ဘာလဲ။
- (ခ) ၁၀၀၀၀ အောက် ၁၀ လျော့တွဲကိန်းက ဘာလဲ။
- (ဂ) ၁၀၀၀၀ က ၉၀၀၀ ထက် ဘယ်လောက်ပိုကြီးသလဲ။
- (ဃ) အပေါ်က ကွက်လပ်တွေကိုဖြည့်ပါ။
- (င) ၁၀၀၀၀ မှာ ဘယ်နှရာရှိသလဲ။

၁၀ ကွက်လပ်ထဲမှာ သင်္ကေတ $>$ သို့မဟုတ် $<$ ကို ဖြည့်ပါ။
 (က) ၇၈၂၉ ၇၈၄၅   (ခ) ၉၉၉၀ ၉၉၀၉

၁၁ ကိန်းတွေကို အောက်မှာပြထားတဲ့အစဉ်အတိုင်းရွတ်ပါ။
 (က) ၈၀၀၀၊ ၈၁၀၀၊ ၈၂၀၀၊ . . . .၊ ၁၀၀၀၀
 (ခ) ၉၈၀၀၊ ၉၈၁၀၊ ၉၈၂၀၊ . . . .၊ ၁၀၀၀၀

၆ ဘောလုံးပွဲတစ်ပွဲအတွက် လက်မှတ်တွေကို အောက်မှာပြထားတဲ့ အတိုင်း ပြင်ဆင်ထားတယ်။ လက်မှတ်အားလုံးဘယ်နှစောင်ရှိသလဲ။

(က) လက်မှတ်တွေကို အစောင်ရေ ၁၀၀၀၀ ထုပ် ဖွဲ့ရင် ဘယ်နှထုပ်ဖွဲ့နိုင်သလဲ။

၁၀၀၀၀ အုပ်စု ၂ စု ရှိလျှင် **နှစ်သောင်း** ဟု ခေါ်ပြီး ၂၀၀၀၀ ဟု ရေးသည်။
 နှစ်သောင်းနှင့် လေးထောင် သုံးရာ တစ်ဆယ့်ခြောက် ရှိလျှင် **နှစ်သောင်း လေးထောင် သုံးရာ တစ်ဆယ့်ခြောက်** ဖြစ်သည်။

(ခ) နှစ်သောင်း လေးထောင် သုံးရာ တစ်ဆယ့်ခြောက် ကို ကိန်းနဲ့ ရေးရအောင်။

သောင်း	ထောင်	ရာ	ဆယ်	ခု
<div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px;">၁၀၀၀၀</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px;">၁၀၀၀၀</div> </div>	<div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px;">၁၀၀၀</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px;">၁၀၀၀</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px;">၁၀၀၀</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px;">၁၀၀၀</div> </div>	<div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px;">၁၀၀</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px;">၁၀၀</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px;">၁၀၀</div> </div>	<div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px;">၁၀</div> </div>	<div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px;">၁</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px;">၁</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px;">၁</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px;">၁</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px;">၁</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px;">၁</div> </div>
<div style="border: 1px solid black; width: 100%; height: 100%;"></div>	<div style="border: 1px solid black; width: 100%; height: 100%;"></div>	<div style="border: 1px solid black; width: 100%; height: 100%;"></div>	<div style="border: 1px solid black; width: 100%; height: 100%;"></div>	<div style="border: 1px solid black; width: 100%; height: 100%;"></div>

ကိန်းငယ်တွေမှာ ရေးတဲ့အတိုင်း ရေးလို့ရနိုင်မလား

နှစ်သောင်း လေးထောင် သုံးရာ တစ်ဆယ့်ခြောက် ကို ကိန်းဖြင့် **၂၄၃၁၆** ဟု ရေးသည်။
 ၂၄၃၁၆ တွင် ၂ သည် သောင်းနေရာတွင်ရှိပြီး ၂၀၀၀၀ ကို ကိုယ်စားပြုသည်။

၁၂ ဇယားမှာ ပြထားတဲ့ကိန်းကို ဖတ်ပြီး ရေးပါ။

သောင်း	ထောင်	ရာ	ဆယ်	ခု
	၁၀၀၀		၁၀	
၁၀၀၀၀	၁၀၀၀		၁၀	၁၀
၁၀၀၀၀	၁၀၀၀		၁၀	၁၀
၁၀၀၀၀	၁၀၀၀	၁၀၀၀	၁၀	၁၀
၁၀၀၀၀	၁၀၀၀	၁၀၀၀	၁၀	၁၀

၁၃ ကိန်းတွေကို ရေးပြီး ဖတ်ပါ။

- (က) ၇ သောင်း ၉ ထောင် ၅ ရာ ၂ ဆယ်နဲ့ ၃
- (ခ) ၈ သောင်းနဲ့ ၄ ရာ

၁၄ ကိန်းနဲ့ ရေးပါ။

- (က) ခုနှစ်သောင်း ခြောက်ထောင် နှစ်ရာ ငါးဆယ်ကိုး
- (ခ) လေးသောင်း သုံးဆယ်နှစ်
- (ဂ) သုံးသောင်း ရှစ်ရာ

၁၅ ကိန်းတွေကို ဖတ်ပါ။

- (က) ၅၈၂၁၉ (ခ) ၉၆၀၅၇ (ဂ) ၃၈၀၀၀ (ဃ) ၆၀၀၀၄

၁၆ ကိန်းတွေကို စာနဲ့ ရေးပါ။

- (က) ၃၄၈၂၅ (ခ) ၆၅၀၀၀ (ဂ) ၁၀၇၉၈ (ဃ) ၉၀၀၉၀

၇ ၁၀၀၀၀ အုပ်စု ၁၀ စု ပါတဲ့ကိန်းက ဘာကိန်းဖြစ်မလဲ။

၁၀၀၀၀	၁၀၀၀၀	၁၀၀၀၀	၁၀၀၀၀	၁၀၀၀၀	၁၀၀၀၀	၁၀၀၀၀	၁၀၀၀၀	၁၀၀၀၀	၁၀၀၀၀
-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

၁၀၀၀၀ အုပ်စု ၁၀ စု ရှိလျှင် ၁ သိန်း ဟုခေါ်ပြီး ၁၀၀၀၀၀ ဟု ရေးသည်။

၁၇ ကွက်လပ်ဖြည့်ပါ။

သိန်း	ထောင်	ရာ	ဆယ်	ခု
	၁	၀	၀	၀
	၁	၀	၀	၀
၁	၀	၀	၀	၀

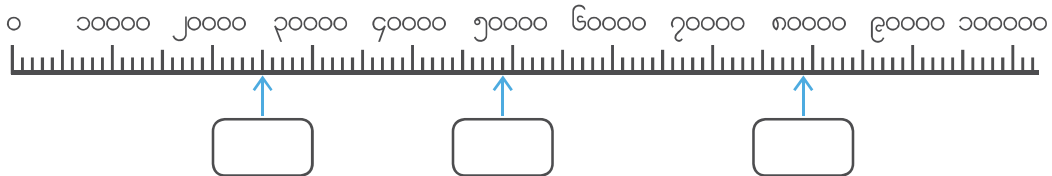
၁၀၀၀ အုပ်စု ၁၀ စု က

၁၀၀၀၀ အုပ်စု ၁၀ စု က

၁၈ ကိန်း သို့မဟုတ် စာနဲ့ ရေးပါ။

- (က) ၁၀၀ ထောင် က ဘာကိန်းဖြစ်မလဲ။
- (ခ) ၆၀ ထောင် က ဘာကိန်းဖြစ်မလဲ။
- (ဂ) ၄၇ ထောင် က ဘာကိန်းဖြစ်မလဲ။
- (ဃ) ၈၂၀၀၀ က ဘယ်နှထောင်လဲ။
- (င) ၅၀၀၀၀ က ဘယ်နှထောင်လဲ။

၁၉ အောက်ပါမေးခွန်းတွေကို ဖြေပါ။

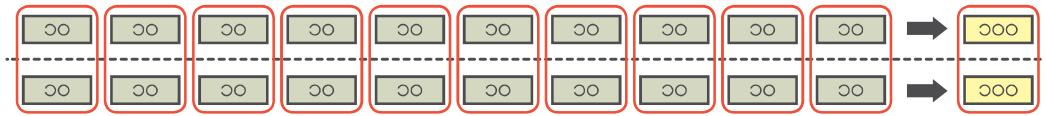

- (က) အပေါ်က ကွက်လပ်တွေကို ဖြည့်ပါ။
- (ခ) ၆၃၀၀၀ နဲ့ ၉၉၀၀၀ ကို အပေါ်မှာ မြား (↑) ထိုးပြီး ပြပါ။
- (ဂ) ၁၀၀၀၀၀ အောက် ၂၀၀၀ လျော့တဲ့ကိန်းကို ရေးပါ။
- (ဃ) ၈၀၀၀၀ က ၃၀၀၀၀ ထက် ဘယ်လောက်ပိုသလဲ။
- (င) ၁၀၀၀၀၀ အောက် ၁ လျော့တဲ့ကိန်းကို ရေးပါ။
- (စ) ၁၀၀၀၀၀ အောက် ၁၀၀ လျော့တဲ့ကိန်းကို ရေးပါ။

၂၀ ကွက်လပ်ထဲမှာ သင်္ကေတ > သို့မဟုတ် < ကို ဖြည့်ပါ။

- (က) ၆၅၀၀၀ ၇၀၀၀၀
- (ခ) ၂၇၀၁၀ ၂၈၀၀

၈ ၂၀ ရဲ့ ၁၀ ဆ က ဘယ်လောက်လဲ။

$20 \xrightarrow{10 \text{ ဆ}} 200$
 $20 \times 10 = \square$

ရာ	ဆယ်	ခု
	၂	၀
၂	၀	၀

၁၀ ဆ

၉ ၂၅ ရဲ့ ၁၀ ဆ က ဘယ်လောက်လဲ။

$25 \begin{cases} 20 \xrightarrow{10 \text{ ဆ}} 200 \\ 5 \xrightarrow{10 \text{ ဆ}} 50 \end{cases} 250$
 $25 \times 10 = \square$

ရာ	ဆယ်	ခု
	၂	၅
၂	၅	၀

၁၀ ဆ

ကိန်းတစ်ခုကို ၁၀ ဖြင့် မြှောက်လျှင် ဂဏန်းများအားလုံး ဘယ်ဘက်သို့ တစ်နေရာစီ ရွှေ့ရမည်ဖြစ်ပြီး ၀ ကို ညာဘက်တွင် ရေးထည့်ရမည်။

- ၂၁** အောက်ပါကိန်းတစ်ခုစီရဲ့ ၁၀ ဆကို ရေးပါ။
- (က) ၁၆   (ခ) ၈၈၀   (ဂ) ၁၃၅   (ဃ) ၇၀၀

၁၀ ၂၅ ရဲ့ ၁၀၀ ဆ က ဘယ်လောက်လဲ။

$25 \xrightarrow{100 \text{ ဆ}} 2500$
 $25 \times 100 = \square$

ထောင်	ရာ	ဆယ်	ခု
		၂	၅
	၂	၅	၀
၂	၅	၀	၀

၁၀၀ ဆ

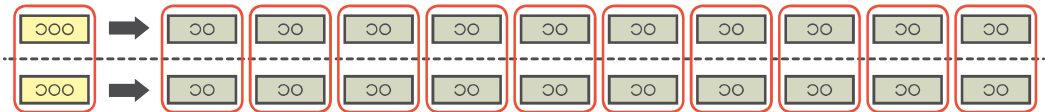

အောက်ပါကိန်းတစ်ခုစီရဲ့ ၁၀၀ ဆကို ရေးပါ။

- (က) ၂၄   (ခ) ၉၁၅   (ဂ) ၄၀၀   (ဃ) ၁၀၀၀

၂၀၀ ကို ၁၀ နဲ့ စားရင် ဘာကိန်းရမလဲ။

၂၀၀ $\xrightarrow{၁၀ \text{ နဲ့ စား}}$ ၂၀

၂၀၀ $\div$ ၁၀ =

ရာ	ဆယ်	ခု	
၂	၀	၀	၁၀ နဲ့ စား
	၂	၀	

ခုနေရာတွင် သူညီ ပါသည့်ကိန်းတစ်ခုကို ၁၀ ဖြင့် စားသောအခါ အဆုံးမှ ၀ ကို ဖြုတ်ပြီး ဂဏန်းများကို ညာဘက်သို့ တစ်နေရာစီ ရွှေ့ရမည်။

အောက်ပါကိန်းတစ်လုံးစီကို ၁၀ နဲ့ စားရင် ဘာကိန်းရသလဲ။

- (က) ၄၀   (ခ) ၉၀၀   (ဂ) ၆၂၀   (ဃ) ၁၀၀၀

လေ့ကျင့်ခန်း

- ၁။ ၈၄၀၀၀ ကို ဖတ်ပြီး စာဖြင့် ရေးပါ။ အောက်ပါမေးခွန်းများကို ဖြေပါ။
- (က) ၈၄၀၀၀ ရရန် ၄၀၀၀ ကို မည်သည့်ကိန်းဖြင့် တွဲရမည်နည်း။
  - (ခ) ၈၄၀၀၀ သည် ၉၀၀၀၀ အောက် မည်မျှလျော့သနည်း။
  - (ဂ) ၈၄၀၀၀ တွင် ထောင် မည်မျှပါသနည်း။
  - (ဃ) ၈၄၀၀၀ သည် ၈၄၀ ၏ အဆ မည်မျှရှိသနည်း။
  - (င) ၈၄၀၀၀ ကို ၁၀ ဖြင့် စားလျှင် မည်သည့်ကိန်းရသနည်း။

၂ အပေါင်းနှင့် အနုတ်

 ၁၀၀၀ အတွင်း ပေါင်းခြင်းကို ပြန်စဉ်းစားကြရအောင်။

	၃	၅	၁
+	၄	၆	၂

ကိန်းကတ်ပြားသုံးပြီး
ဘယ်လိုတွက်ရလဲ ရှင်းပြရအောင်

ရာ	ဆယ်	ခု
	၁၀	
	၁၀	
၁၀၀	၁၀	
၁၀၀	၁၀	၁
၁၀၀	၁၀	
၁၀၀	၁၀	
၁၀၀	၁၀	၁
၁၀၀	၁၀	၁
၁၀၀	၁၀	၁

ဒေါင်လိုက်တွက်ပါ။

- (က) ၃၂၄ + ၁၅၁ (ခ) ၈၃ + ၄၀၂ (ဂ) ၃၁၉ + ၂၆၇ (ဃ) ၂၀၉ + ၅၆
- (င) ၂၈၁ + ၁၄၅ (စ) ၃၉၀ + ၉၇ (ဆ) ၆၃ + ၇၄ (ဇ) ၅၈၄ + ၁၃၈
- (ဈ) ၄၇၆ + ၃၆၄ (ည) ၈၄၅ + ၈၆ (ဋ) ၃၇၉ + ၁၂၇ (ဌ) ၁၀၅ + ၉၅

၆၅၄ + ၈၁၃ ကို ဘယ်လိုတွက်မလဲ စဉ်းစားရအောင်။

	၆	၅	၄
+	၈	၁	၃

ရာနေရာမှာ ၁၀၀ ဆယ်ခု
ကျော်သွားရင် ဘာလုပ်ရမလဲ

ထောင်	ရာ	ဆယ်	ခု
	၁၀၀	၁၀	
	၁၀၀	၁၀	၁
	၁၀၀	၁၀	၁
	၁၀၀	၁၀	၁
	၁၀၀	၁၀	၁
	၁၀၀	၁၀	
	၁၀၀	၁၀	
	၁၀၀	၁၀	၁
	၁၀၀	၁၀	၁
	၁၀၀	၁၀	၁

စိတ်ကူးကို
အတန်းဖော်တွေနဲ့ မျှဝေပါ

၆၅၄ + ၈၁၃ ကို ဒေါင်လိုက်တွက်ပုံ

	၆	၅	၄	
+	၈	၁	၃	

$၄ + ၃ = ၇$

$၅ + ၁ = ၆$

$၆ + ၈ = ၁၄$

ဒေါင်လိုက်တွက်ပါ။

- (က) ၇၄၂ + ၅၅၇ (ခ) ၂၁၇ + ၈၃၄ (ဂ) ၇၀၈ + ၄၀၇ (ဃ) ၆၈၆ + ၉၇၂
 (င) ၅၆၃ + ၄၄၅ (စ) ၈၅၈ + ၆၇၃ (ဆ) ၃၃၅ + ၉၉၇ (ဇ) ၅၁၇ + ၄၈၃

၅၃၈၂ + ၁၄၇၆ ကို ဘယ်လိုတွက်ရမလဲ စဉ်းစားရအောင်။

	၅	၃	၈	၂
+	၁	၄	၇	၆

အပေါ်ကလို တွက်လို့ရနိုင်မလား

ဒေါင်လိုက်တွက်ပါ။

- (က) ၂၅၇၄ + ၁၄၂၃ (ခ) ၂၁၆၃ + ၁၀၇၂ (ဂ) ၆၀၇၄ + ၃၉၁၇
 (ဃ) ၆၉၈၄ + ၂၃၄၂ (င) ၁၆၇၄ + ၁၄၇၆ (စ) ၃၈၈၆ + ၇၃၈
 (ဆ) ၃၈၂၇ + ၄၁၇၈ (ဇ) ၅၁၇၆ + ၈၂၅

မနေ့က တိရစ္ဆာန်ရုံကို လာရောက်လည်ပတ်သူ ၁၇၅၄ ဦးရှိတယ်။ ဒီနေ့ ၂၆၅၆ ဦး လာတယ်။ နှစ်ရက်အတွင်း လာရောက်သူဘယ်လောက်ရှိမလဲ။

 ၁၀၀၀ အတွင်း နုတ်ခြင်းကို ပြန်စဉ်းစားကြရအောင်။

	၆	၄	၃
-	၂	၆	၁

ရာ		ဆယ်		ခု
၁၀၀				
၁၀၀		၁၀		
၁၀၀		၁၀		၁
၁၀၀		၁၀		၁
၁၀၀	၁၀၀	၁၀		၁

ကိန်းကတ်ပြားတွေ သုံးပြီး
ဘယ်လိုတွက်ရမလဲ
ရှင်းပြပါ

ဒေါင်လိုက်တွက်ပါ။

- (က) ၄၈၇ - ၁၆၃ (ခ) ၇၆၉ - ၄၉ (ဂ) ၅၄၁ - ၂၁၅ (ဃ) ၇၄၂ - ၂၀၉
- (င) ၆၂၄ - ၃၈၀ (စ) ၂၅၂ - ၇၂ (ဆ) ၃၃၁ - ၁၄၆ (ဇ) ၈၅၀ - ၇၈၇
- (ဈ) ၄၃၅ - ၉၈ (ည) ၄၀၃ - ၁၇၉ (ဋ) ၆၀၁ - ၅၂၄ (ဌ) ၅၀၀ - ၆၆

၁၁၈၄ - ၅၂၃ ကို ဘယ်လိုတွက်မလဲ စဉ်းစားရအောင်။

	၁	၁	၈	၄
-		၅	၂	၃

ထောင်	ရာ	ဆယ်		ခု
		၁၀		
		၁၀		၁
		၁၀	၁၀	၁
		၁၀	၁၀	၁
၁၀၀၀	၁၀၀	၁၀	၁၀	၁

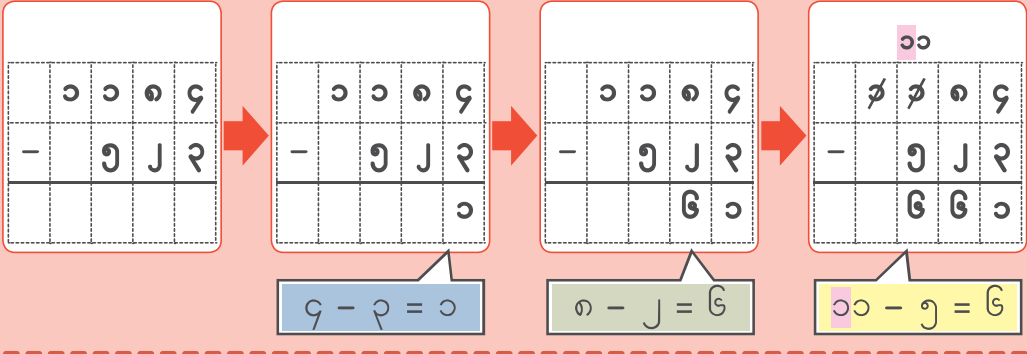

ရာနေရာမှာ ၅၀၀ ကို
ဘယ်လိုနှုတ်ရမလဲ

စိတ်ကူးကို
အတန်းဖော်တွေနဲ့မျှဝေပါ

၁၁၈၄ - ၅၂၃ ကို ဒေါင်လိုက်တွက်ပုံ

၆ ဒေါင်လိုက်တွက်ပါ။
 (က) ၁၆၃၉ - ၈၂၇ (ခ) ၁၀၇၅ - ၃၄၃ (ဂ) ၁၄၈၂ - ၉၄၆ (ဃ) ၁၇၆၃ - ၈၁၈
 (င) ၁၁၃၈ - ၅၉၆ (စ) ၁၅၂၄ - ၆၃၁ (ဆ) ၁၆၂၁ - ၇၆၅ (ဇ) ၁၂၃၆ - ၆၄၇

၇ ဒေါင်လိုက်တွက်ပါ။
 (က) ၁၀၀၂ - ၇၇၇ (ခ) ၁၀၀၁ - ၄၈ (ဂ) ၁၀၀၀ - ၄၆၅ (ဃ) ၁၀၀၀ - ၉၉၃

၄ ၈၁၆၇ - ၃၂၅၅ ကို ဘယ်လိုတွက်မလဲ စဉ်းစားရအောင်။

	၈	၁	၆	၇
-	၃	၂	၅	၅

၈ ဒေါင်လိုက်တွက်ပါ။
 (က) ၂၅၇၄ - ၁၅၂၃ (ခ) ၇၈၀၄ - ၆၇၂ (ဂ) ၈၂၃၄ - ၃၆၁၈
 (ဃ) ၄၃၈၉ - ၂၃၉၅ (င) ၃၈၃၅ - ၁၉၄၇ (စ) ၄၅၄၈ - ၃၈၆၉
 (ဆ) ၅၀၀၀ - ၂၆၃ (ဇ) ၄၀၀၆ - ၁၀၀၉

၉ မနေ့က တိရစ္ဆာန်ရုံကို လာရောက်လည်ပတ်သူ ၁၇၅၄ ဦးရှိတယ်။ ဒီနေ့ ၂၆၅၆ ဦး လာတယ်။ မနေ့ကထက် ဒီနေ့ ဘယ်နှယောက်ပိုပြီးလာသလဲ။

အပေါင်းနဲ့အနှုတ်ကို စိတ်တွက်တွက်ကြမယ်

၅ ၄၇ + ၂၄ ကို ဘယ်လိုတွက်မလဲ စဉ်းစားရအောင်။

 စုစုရဲ့ စိတ်ကူး

၄၇ + ၂၄

၂၀

၄

(၁) $၄၇ + ၂၀ = ၆၇$ ကိုအရင်တွက်မယ်
 (၂) ပြီးတော့မှ $၆၇ + ၄ = ၇၁$

တခြားတွက်နည်းတွေ ရှိသေးတယ် စိတ်ကူးကို အတန်းဖော်တွေနဲ့ မျှဝေပါ

၁၀ စိတ်တွက်တွက်ပါ။

- (က) $၃၅ + ၆၂$ (ခ) $၇၃ + ၁၆$ (ဂ) $၂၇ + ၁၈$ (ဃ) $၄၆ + ၂၉$
 (င) $၂၃ + ၅၈$ (စ) $၅၅ + ၃၇$ (ဆ) $၆၈ + ၁၉$ (ဇ) $၂၂ + ၂၈$

၆ ၆၅ - ၁၈ ကို ဘယ်လိုတွက်မလဲ စဉ်းစားရအောင်။

 ထွန်းထွန်းရဲ့ စိတ်ကူး

၆၅ - ၁၈

၁၀

၈

(၁) $၆၅ - ၁၀ = ၅၅$
 (၂) $၅၅ - ၈ = ၄၇$

တခြားတွက်နည်းတွေ ရှိသေးတယ် ကိုယ့်စိတ်ကူးကို အတန်းဖော်တွေနဲ့ မျှဝေပါ

၁၁ စိတ်တွက်တွက်ပါ။

- (က) $၈၄ - ၃၁$ (ခ) $၇၇ - ၄၃$ (ဂ) $၄၃ - ၂၇$ (ဃ) $၇၂ - ၅၃$
 (င) $၅၄ - ၁၈$ (စ) $၉၄ - ၃၅$ (ဆ) $၉၂ - ၂၉$ (ဇ) $၈၀ - ၄၆$

အပေါင်းနှင့်အနုတ်ကို လွယ်ကူသောနည်းများဖြင့် တွက်ခြင်း

၂ စုစုက ၂၄၀ + ၁၉၈ ကို အောက်ကအတိုင်း လွယ်ကူတဲ့နည်းနဲ့ တွက်ခဲ့တယ်။ သူ့တွက်နည်းကို ရှင်းပြရအောင်။

$$240 + 198 = \square$$

၂ ပေါင်း ↓
↑ ၂ နုတ်

$$240 + 200 = 440$$

၁၂ လွယ်ကူတဲ့နည်းနဲ့တွက်ပါ။

- (က) ၃၅၀ + ၂၉၇   (ခ) ၄၉၈ + ၁၆၀   (ဂ) ၁၄၀ + ၃၉၆
 (ဃ) ၅၉၇ + ၂၈၀   (င) ၃၃၀ + ၉၈

၈ ထွန်းထွန်းက ၁၀၀၀ - ၄၁၂ ကို အောက်ကအတိုင်း လွယ်ကူတဲ့ နည်းနဲ့တွက်ခဲ့တယ်။ သူ့တွက်နည်းကို ရှင်းပြရအောင်။

$$1000 - 412 = \square$$

↓ ၁ နုတ်
↑ ၁ ပေါင်း

$$999 - 412 = 587$$

၁၃ လွယ်ကူတဲ့နည်းနဲ့တွက်ပါ။

- (က) ၁၀၀၀ - ၇၈၃   (ခ) ၈၀၀ - ၅၉၈   (ဂ) ၇၀၀ - ၃၂၇
 (ဃ) ၅၀၀ - ၉၆   (င) ၁၀၀၀ - ၄၃၂

၉ ၂၆၇ + ၇၈ + ၂၂ ကို ဘယ်လိုတွက်မလဲ စဉ်းစားရအောင်။

ရွှေကိန်း ၂ လုံးကို
အရင်ပေါင်းတယ်

$$၂၆၇ + ၇၈ = ၃၄၅$$

$$၃၄၅ + ၂၂ = ၃၆၇$$

နောက်ကိန်း ၂ လုံးကို
အရင်ပေါင်းတယ်

$$၇၈ + ၂၂ = ၁၀၀$$

$$၂၆၇ + ၁၀၀ = ၃၆၇$$

$$(၂၆၇ + ၇၈) + ၂၂ = ၂၆၇ + (၇၈ + ၂၂)$$

ကိန်းတွေကို တွဲဖက်နည်းပုံစံပြောင်းပြီး
တွက်ရင် ပိုလွယ်တယ်

၁၄ လွယ်ကူတဲ့နည်းနဲ့တွက်ပါ။

(က) $၄၅၉ + ၁၃၃ + ၆၇$ (ခ) $၃၈၂ + ၅၆၄ + ၆၁၈$

၁၅ ကျောင်းတစ်ကျောင်းက ပြန်သုံးဖို့ ဘူးခွဲတွေကိုစုဆောင်းခဲ့ရာ တနင်္လာနေ့မှာ ၁၅၄ ဘူး၊ အင်္ဂါနေ့မှာ ၆၉ ဘူးနဲ့ ဗုဒ္ဓဟူးနေ့မှာ ၃၁ ဘူး ရတယ်။ ဘူးခွဲအားလုံးပေါင်း ဘယ်လောက်ရသလဲ။

“ကျပ်” ပါသော အပေါင်းနှင့်အနုတ်

၁၀ ကွန်ပါတစ်ဘူးကို ငွေ ၁၈၀၀ ကျပ်၊ စာအုပ်တစ်အုပ်ကို ငွေ ၂၆၀၀ ကျပ်နဲ့ဝယ်ရာ တန်ဖိုးအားလုံးဘယ်လောက်ကျသလဲ။ ၅၀၀၀ ကျပ်တန်ပေးလိုက်ရင် ပြန်အမ်းငွေဘယ်လောက်ရမလဲ။

၁၆ အဖေက သားအတွက် ၆၅၀၀ ကျပ်တန် မိုးကာအင်္ကျီတစ်ထည်နဲ့ ၃၂၀၀ ကျပ်တန် ထီးတစ်ချောင်းဝယ်ပေးတယ်။ အားလုံးဘယ်လောက်ကျသလဲ။

၁၇ အမေက သမီးအတွက် ၁၈၀၀ ကျပ်တန် စာအုပ်တစ်အုပ်၊ ၁၃၅၀ ကျပ်တန် စာအုပ်တစ်အုပ်နဲ့ ၂၂၀၀ ကျပ်တန်စာအုပ်တစ်အုပ် ဝယ်ပေးတယ်။ အားလုံး တန်ဖိုးဘယ်လောက်ရှိသလဲ။

၁၈ ဘုန်းပြည့်က ၈၀၀၀ ကျပ်စုမိဖို့ စုဘူးထဲကို ပိုက်ဆံထည့်တာ ၂၇၀၀ ကျပ်ရှိပြီ။ စုဘူးထဲကို သူငွေဘယ်လောက်ထပ်ထည့်ဖို့လိုမလဲ။

၁၉ ဇာဇာရဲ့စုဘူးထဲမှာ ငွေ ၆၄၀၀ ကျပ်ရှိတယ်။ ၉၀၀ ကျပ်တန်နဲ့ ၁၅၅၀ ကျပ်တန် အရုပ်တွေကို အဲဒီပိုက်ဆံနဲ့ဝယ်ရင် ငွေဘယ်လောက်ကျန်မလဲ။

လေ့ကျင့်ခန်း

၁။ တွက်ပါ။

- (က) ၈၃၅ + ၆၄၁   (ခ) ၅၉၆ + ၇၆၈   (ဂ) ၃၁၇ + ၆၈၄
- (ဃ) ၇၂၅၈ + ၁၄၃၉   (င) ၂၆၄၃ + ၃၇၆၁   (စ) ၄၅၂၇ + ၂၆၇၃
- (ဆ) ၁၃၉၄ - ၈၅၂   (ဇ) ၁၂၁၃ - ၄၂၆   (ဈ) ၁၀၀၀ - ၃၅၃
- (ည) ၃၇၂၄ - ၂၂၃၀   (ဋ) ၈၆၈၂ - ၃၉၅၆   (ဌ) ၇၃၁၅ - ၄၃၂၇

၂။ လွယ်ကူသောနည်းဖြင့် တွက်ပါ။

- (က) ၃၄၀ + ၂၉၇   (ခ) ၄၉၇ + ၁၆၀   (ဂ) ၆၀၀ - ၂၅၆
- (ဃ) ၁၀၀၀ - ၃၉၈   (င) ၃၈၇ + ၁၄၄ + ၅၆   (စ) ၂၇၅ + ၃၄၉ + ၂၅

၃။ ဘုရားပွဲသို့ လူကြီး ၁၂၇၉ ယောက်နှင့် ကလေး ၁၄၅၇ ယောက်တို့ လာကြသည်။

- (က) ဘုရားပွဲသို့လူအားလုံး မည်မျှလာရောက်သနည်း။
- (ခ) လူကြီးထက် ကလေးမည်မျှပိုမိုလာရောက်သနည်း။

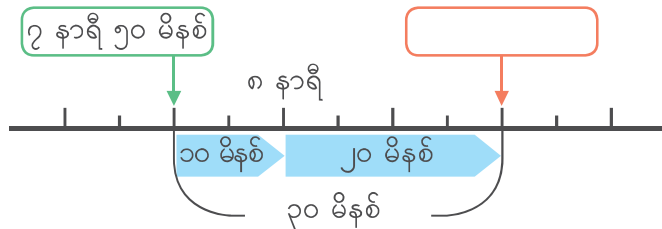
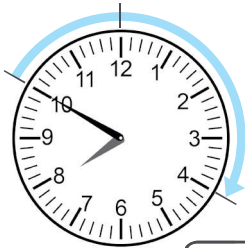
၄။ မြို့တစ်မြို့တွင် ယောက်ျား ၂၁၉၅ ယောက်နှင့် မိန်းမ ၂၅၂၇ ယောက်ရှိသည်။

- (က) ဤမြို့တွင် လူဦးရေအားလုံးမည်မျှရှိသနည်း။
- (ခ) ယောက်ျားအရေအတွက်နှင့်မိန်းမအရေအတွက် မည်သည်ကပိုများသနည်း။ မည်မျှပိုများသနည်း။

၅။ ၁ မှ ၁၀၀၀၀ အတွင်း အပေါင်း၊ အနုတ်နှင့်ဆိုင်သော ပုစ္ဆာအမျိုးမျိုးပြုလုပ်ပါ။ ထို့နောက် ပုစ္ဆာများကိုဖြေပါ။

၃ အချိန် နှင့် ကြာသောအချိန်

၁ သင် ကျောင်းသွားဖို့ မနက် ၇ နာရီ ၅၀ မိနစ်မှာ အိမ်က ထွက်တယ်။ ကျောင်းကိုရောက်ဖို့ ၃၀ မိနစ် ကြာတယ်။ ဘယ်အချိန်မှာ သူ ကျောင်းကိုရောက်မလဲ။

၁၀ မိနစ်ကြာရင်
၈ နာရီဖြစ်မယ်
နောက်ထပ် ၂၀ မိနစ်
ထပ်ကြာမယ်

အပေါ်ကလို ပုံလေးနဲ့
အဖြေရှာလိုက်တယ်

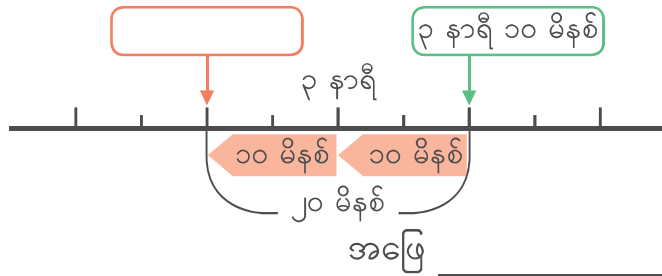

အဖြေ _____

၁ အောက်ပါအချိန်တွေကို ရှာပါ။

- (က) ၉ နာရီ ၃၀ မိနစ် ပြီးနောက် ၄၀ မိနစ်အကြာ
- (ခ) ၅ နာရီ ၄၅ မိနစ် ပြီးနောက် ၃၅ မိနစ်အကြာ
- (ဂ) မနက် ၁၁ နာရီ ၄၀ မိနစ် ပြီးနောက် ၁ နာရီ ၂၀ မိနစ်အကြာ

၂ နိနီက အိမ်ကနေ ၂၀ မိနစ် လမ်းလျှောက်သွားတယ်။ သူ့သူငယ်ချင်းအိမ်ကို ၃ နာရီ ၁၀ မိနစ်မှာရောက်တယ်။ အိမ်ကနေ သူ့ဘယ်အချိန် စထွက်ခဲ့သလဲ။

အဖြေ _____

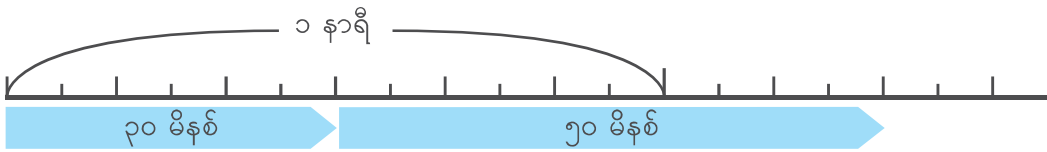

အောက်ပါအချိန်တွေကို ရှုပါ။

- (က) ၃ နာရီ ၁၅ မိနစ် မတိုင်မီ ၂၅ မိနစ်
- (ခ) ၇ နာရီ ၄၀ မိနစ် မတိုင်မီ ၄၅ မိနစ်
- (ဂ) နေ့လယ် ၁၂ နာရီ ၃၀ မိနစ် မတိုင်မီ ၁ နာရီ ၄၀ မိနစ်

သော်ဇင်က စာအုပ်ဆိုင်မှာ ၃၀ မိနစ်၊ ဈေးမှာ ၅၀ မိနစ် ကြာခဲ့ရင် စုစုပေါင်းဘယ်လောက်ကြာခဲ့သလဲ။

အဖြေ _____

- (က) ၄၅ မိနစ်နဲ့ ၂၀ မိနစ် နှစ်ခုပေါင်း ဘယ်လောက်ကြာမလဲ။
- (ခ) ၁ နာရီ ၂၀ မိနစ်နဲ့ ၄၀ မိနစ် နှစ်ခုပေါင်း ဘယ်လောက်ကြာမလဲ။

အချိန်နှင့် ကြာသောအချိန်ကို ဒေါင်လိုက်တွက်ခြင်း

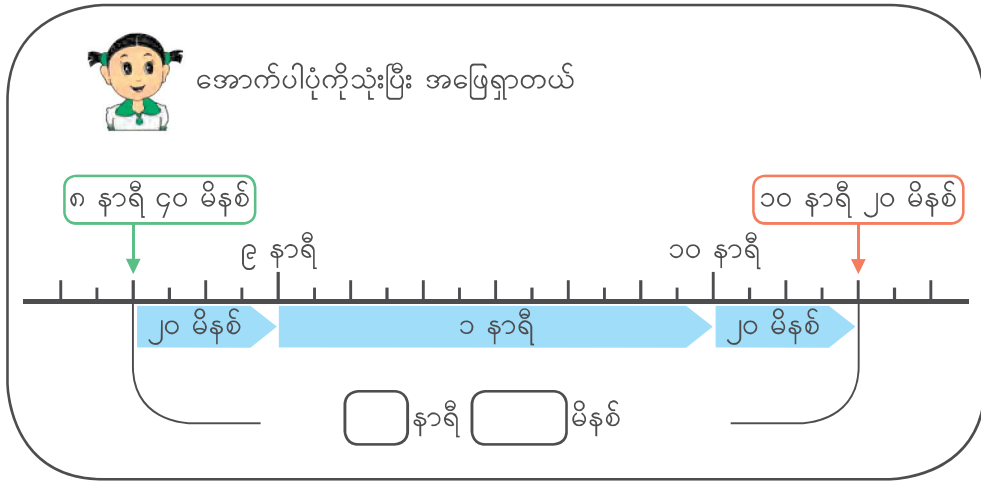
ကြာသောအချိန်ရှာတဲ့ပုစ္ဆာတွေကို ညာဘက်မှာ ပြထားတဲ့အတိုင်း ဒေါင်လိုက်လည်းတွက်နိုင်တယ် ဥပမာ ၁ နာရီ ၃၀ မိနစ်နဲ့ ၁ နာရီ ၄၀ မိနစ် နှစ်ခုပေါင်း ဘယ်လောက်ကြာသလဲဆိုတာကို ပြထားတဲ့အတိုင်းတွက်မယ် ၆၀ မိနစ်ကို ၁ နာရီ အဖြစ် ပြောင်းဖွဲ့တယ်

	နာရီ	မိနစ်
	၁	၃၀
+	၁	၄၀
<hr/>		
	၂	၁၀

အောင်အောင်တို့မိသားစု ခရီးထွက်ရာ သင်္ဘောနဲ့ ၄ နာရီ ၃၀ မိနစ်ကြာသွားရပြီး ကားနဲ့ ၁ နာရီ ၄၅ မိနစ်ကြာသွားရတယ်။ အချိန်ဘယ်လောက်ကြာသွားခဲ့သလဲ။

၄ ယမင်းက အိမ်မှ ၈ နာရီ ၄၀ မိနစ်မှာ ထွက်ပြီး အိမ်ကို ၁၀ နာရီ ၂၀ မိနစ်မှာ ပြန်ရောက်တယ်။ ဘယ်လောက်ကြာခဲ့သလဲ။

ပြထားတဲ့အတိုင်း ဒေါင်လိုက်တွက်တယ်
၁ နာရီကို ၆၀ မိနစ်လို့ ပြောင်းလိုက်တယ်

	နာရီ	မိနစ်
	~~၉~~	~~၈၀~~
-	၈	၄၀
	၁	၄၀

အဖြေ _____

ကြာသောအချိန်တွေကို ရှာပါ။

- (က) ၂ နာရီ ၃၀ မိနစ် နဲ့ ၃ နာရီ ၁၅ မိနစ် ကြား
- (ခ) ၁ နာရီ ၅၀ မိနစ် နဲ့ ၄ နာရီ ၁၀ မိနစ် ကြား

မနက် ၉ နာရီ ၃၀ မိနစ်မှာ စာကြည့်တိုက်ဖွင့်ပြီး ညနေ ၅ နာရီမှာ စာကြည့်တိုက်ပိတ်တယ်။ စာကြည့်တိုက်က ဘယ်လောက်ကြာအောင်ဖွင့်သလဲ။

၅ ဝ မိနစ်မပြည့်တဲ့ကြာသောအချိန်ကို လေ့လာရအောင်။

စက္ကန့်လေးယာဉ်ပျံ
ပျံတဲ့အချိန်က
နည်းလွန်းတယ်
ဝ မိနစ်မပြည့်ဘူး

ဝ မိနစ်မပြည့်သောအချိန်ကိုပြောရာတွင် စက္ကန့် ကို သုံးသည်။ ဝ မိနစ်တွင် ၆၀ စက္ကန့် ရှိသည်။

ဝ မိနစ် = ၆၀ စက္ကန့်

စက္ကန့်လက်တံ

စက္ကန့်ကို နာရီပေါ်က စက္ကန့်လက်တံနဲ့ပြတယ်။ စက္ကန့်လက်တံက နာရီပေါ်မှာ အမြန်ဆုံးရွေ့တယ်။ စက္ကန့်လက်တံ တစ်စိတ်ရွေ့ဖို့ ကြာတဲ့အချိန်ကို တစ်စက္ကန့်လို့ပြောတယ်။ စက္ကန့်လက်တံ တစ်ပတ်ပတ်မိဖို့ဆိုရင် တစ်မိနစ်ကြာတယ်။

(က) ဝ စက္ကန့်ကို တစ်ခါ လက်ခုပ်တီးပါ။

(ခ) မျက်လုံးမှိတ်ပြီး ၃၀ စက္ကန့်ကို ခန့်မှန်းရအောင်။ ၃၀ စက္ကန့် ပြည့်ပြီလို့ ထင်တဲ့အချိန် လက်ထောင်ပါ။

၇ ၈၀ စက္ကန့်ကို မိနစ်၊ စက္ကန့်နဲ့ ပြပါ။

၈ အောက်ပါအချိန်တွေကို စက္ကန့်နဲ့ ပြပါ။

(က) ဝ မိနစ် ၂၃ စက္ကန့် (ခ) ၂ မိနစ်

လများနှင့်ပြက္ခဒိန်

၆ မြန်မာလ၊ အင်္ဂလိပ်လနဲ့ ပြက္ခဒိန်တွေကို လေ့လာရအောင်။

(က) မြန်မာလများ

အမှတ်စဉ်	လအမည်	လဆန်း ၁ ရက်မှ လပြည့်နေ့အထိ ရက်ပေါင်း	လဆုတ် ၁ ရက်မှ လကွယ်နေ့အထိ ရက်ပေါင်း	စုစုပေါင်းရက်
၁	တန်ခူး	၁၅	၁၄	၂၉
၂	ကဆုန်	၁၅	၁၅	၃၀
၃	နယုန်	၁၅	၁၄	၂၉
၄	ဝါဆို	၁၅	၁၅	၃၀
၅	ဝါခေါင်	၁၅	၁၄	၂၉
၆	တော်သလင်း	၁၅	၁၅	၃၀
၇	သီတင်းကျွတ်	၁၅	၁၄	၂၉
၈	တန်ဆောင်မုန်း	၁၅	၁၅	၃၀
၉	နတ်တော်	၁၅	၁၄	၂၉
၁၀	ပြာသို	၁၅	၁၅	၃၀
၁၁	တပို့တွဲ	၁၅	၁၄	၂၉
၁၂	တပေါင်း	၁၅	၁၅	၃၀

မြန်မာလများတွင် လဆန်း ၁ ရက်မှ လပြည့်နေ့အထိကို **လဆန်းပိုင်း**၊ လဆုတ် ၁ ရက် (လပြည့်ကျော် ၁ ရက်)မှ လကွယ်နေ့အထိကို **လဆုတ်ပိုင်း** ဟူ၍ နှစ်ပိုင်းခွဲထားသည်။

လဆန်း ၁ ရက်နေ့မှ လပြည့်နေ့အထိ လဆန်းပိုင်းတွင် လတိုင်း ၁၅ ရက်ရှိသည်။

အမှတ်စဉ် (၂၊ ၄၊ ၆၊ ၈၊ ၁၀၊ ၁၂) တွင်ရှိသော ရက်စုံလများသည် လဆုတ်တိုင်းတွင် ၁၅ ရက်စီရှိသည်။ (၂၊ ၄၊ ၆၊ ၈၊ ၁၀၊ ၁၂) ကို စုံကိန်းဟု ခေါ်သည်။

သို့သော် အမှတ်စဉ် (၁၊ ၃၊ ၅၊ ၇၊ ၉၊ ၁၁) တွင်ရှိသော ရက်မစုံလများသည် လဆုတ်တိုင်းတွင် ၁၄ ရက်စီသာရှိသည်။ (၁၊ ၃၊ ၅၊ ၇၊ ၉၊ ၁၁) ကို မကိန်းဟုခေါ်သည်။

အခန်း ၃ အချိန် နှင့် ကြာသောအချိန်

(ခ) အင်္ဂလိပ်လများ

အမှတ်စဉ်	လအမည်	ရက်ပေါင်း
၁	ဇန်နဝါရီ	၃၁
၂	ဖေဖော်ဝါရီ	၂၈*
၃	မတ်	၃၁
၄	ဧပြီ	၃၀
၅	မေ	၃၁
၆	ဇွန်	၃၀
၇	ဇူလိုင်	၃၁
၈	ဩဂုတ်	၃၁
၉	စက်တင်ဘာ	၃၀
၁၀	အောက်တိုဘာ	၃၁
၁၁	နိုဝင်ဘာ	၃၀
၁၂	ဒီဇင်ဘာ	၃၁

*ဖေဖော်ဝါရီလသည် ၂၈ ရက်သာ ရှိသော်လည်း ရက်ထပ်နှစ်တွင် ၂၉ ရက်ရှိသည်။ ခရစ်နှစ်ကို ၄ ဖြင့်စား၍ ပြတ်သောနှစ်ကို **ရက်ထပ်နှစ်** ဟု ခေါ်သည်။

(ဂ) ပြက္ခဒိန်

- ၉ ပြထားတဲ့ပြက္ခဒိန်ထဲမှာ မေလ ၂၀ ရက်နေ့က ဘာနေ့လဲ။ မြန်မာလ ဘယ်နေ့ရက်နေ့ ဖြစ်သလဲ။
- ၁၀ ကဆုန်လဆုတ် ၃ ရက်မှ လကွယ်နေ့အထိ ရက်ပေါင်းဘယ်လောက်ရှိသလဲ။
- ၁၁ နယုန်လဆန်း ၅ ရက်မှ လပြည့်နေ့အထိ ရက်ပေါင်းဘယ်လောက်ရှိသလဲ။

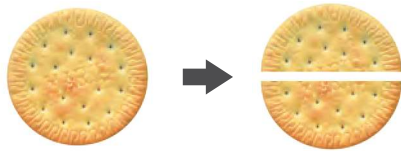
လေ့ကျင့်ခန်း

- ၁။ အောက်ပါအချိန်များကို ရှာပါ။
  - (က) ၃ နာရီ ၂၅ မိနစ် ပြီးနောက် ၅၀ မိနစ်အကြာ
  - (ခ) ၁၀ နာရီ ၃၀ မိနစ် မတိုင်မီ ၃၅ မိနစ်
- ၂။ အောက်ပါကြာသောအချိန်များကို ရှာပါ။
  - (က) ၁ နာရီ ၄၀ မိနစ် နှင့် ၅၅ မိနစ် နှစ်ခုပေါင်း
  - (ခ) ၅ နာရီ ၁၅ မိနစ် နှင့် ၇ နာရီ ၄၀ မိနစ် ကြား
- ၃။ ကွက်လပ်ဖြည့်ပါ။
  - (က) ၁၀၀ စက္ကန့် = မိနစ် စက္ကန့်
  - (ခ) ၂ မိနစ် ၃၀ စက္ကန့် = စက္ကန့်
- ၄။ အောက်ပါကြာချိန်များကို ငယ်စဉ်ကြီးလိုက်စီပါ။
 ၆၀ မိနစ်၊ ၉၀ စက္ကန့်၊ ၂ ရက်၊ ၃ နာရီ ၄၀ မိနစ်၊ ၂၀ နာရီ
- ၅။ အောက်ပါကွက်လပ်များတွင် သင့်လျော်သောယူနစ်များဖြည့်ပါ။
  - (က) နံနက်စာစားရန် ကြာချိန် $\longrightarrow$ ၂၅ _____
  - (ခ) တစ်ရက်အိပ်ချိန် $\longrightarrow$ ၉ _____
  - (ဂ) စက္ကူလေယာဉ်ပျံ ပျံသည့်ကြာချိန် $\longrightarrow$ ၁၅ _____
- ၆။ စာသင်ချိန်တစ်ချိန်သည် ၄၀ မိနစ် ကြာသည်။ ၉ နာရီ ၃၀ မိနစ်တွင် စာစသင်လျှင် မည်သည့်အချိန်တွင် စာသင်ချိန်ပြီးမည်နည်း။
- ၇။ ညီညီသည် နံနက်ပိုင်းတွင် ၁ နာရီ ၁၅ မိနစ်ကြာ စာဖတ်ပြီး နေ့လယ်တွင် ၄၅ မိနစ်ကြာအောင် စာဖတ်သည်။ စုစုပေါင်းမည်မျှကြာအောင် စာဖတ်ခဲ့သနည်း။

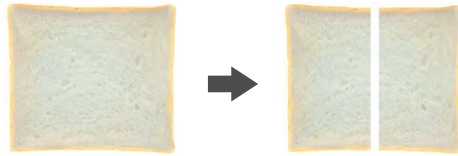
၄ အပိုင်းကိန်း သင်ခန်းစာ ၁

 တစ်ဝက်ရအောင် ဖြတ်ကြမယ်။

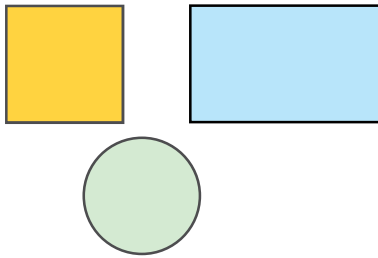
(က)

(ခ)

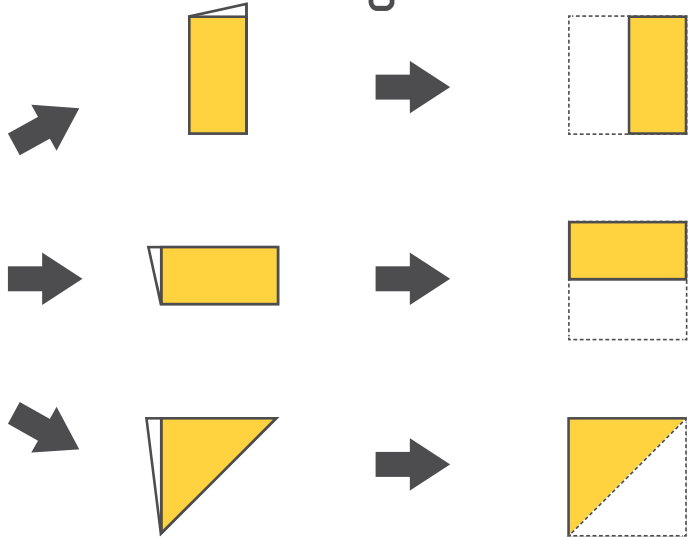

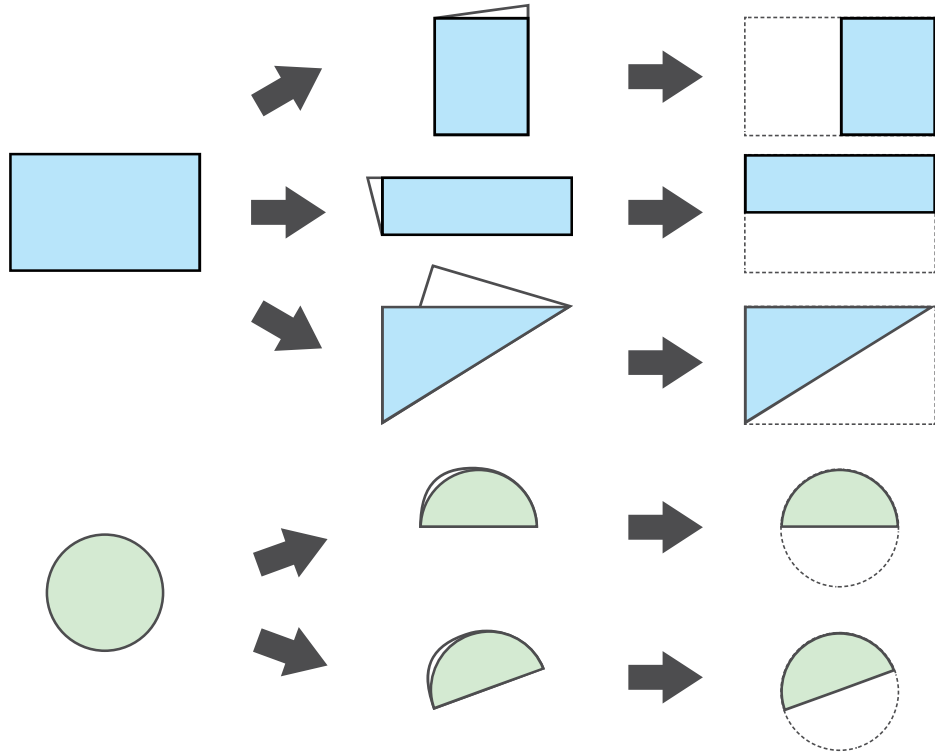
စက္ကူတွေကို တစ်ဝက်ရအောင် အမျိုးမျိုးခေါက်ကြမယ်။
တစ်ဝက်ဖြတ်ပြီး အပိုင်းတွေကို တစ်ခုနဲ့တစ်ခု ထပ်ကြည့်ပြီး
စစ်ဆေးမယ်။

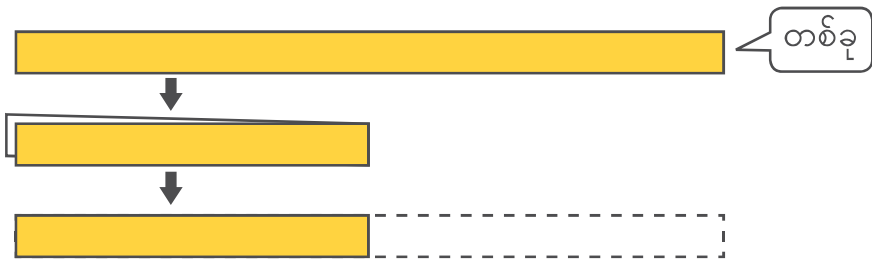
ခေါက်ပါ

ဖြတ်ပါ

၂ ထောင့်မှန်စတုဂံအရှည်ပုံစံကြွကို တစ်ဝက်ရအောင် အောက်ပါ အတိုင်း ခေါက်ကြမယ်။

တစ်ခုကို ညီမျှပိုင်း ၂ ပိုင်းရအောင်
ပိုင်းသောအခါ အပိုင်း ၁ ပိုင်းကို တစ်ခုလုံး၏
နှစ်ပိုင်းတစ်ပိုင်း ဟုခေါ်သည်။ $\frac{၁}{၂}$ ဟု ရေးသည်။

ရေးနည်းအဆင့်များ	
၁	← (၃)
—	← (၁)
၂	← (၂)

ပိုင်းဝေ → $\frac{၁}{၂}$ ညီမျှပိုင်းများအနက် ၁ ပိုင်း

ပိုင်းခြေ → $\frac{၂}{၂}$ ညီမျှပိုင်းအားလုံး ၂ ပိုင်းရှိတယ်

၁ အရောင်ခြယ်ထားတဲ့အပိုင်းက $\frac{၁}{၂}$ ဖြစ်တဲ့ပုံကို ရွေးပါ။

- (က)
- (ခ)
- (ဂ)
- (ဃ)
- (င)
- (စ)

၂ တစ်ခုရဲ့ $\frac{၁}{၂}$ ကို အရောင်ခြယ်ပါ။

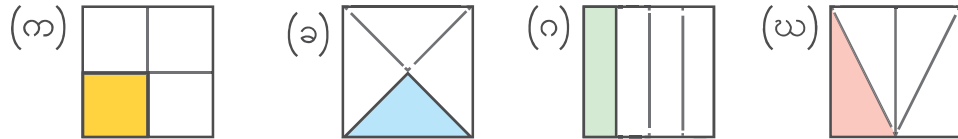
- (က)
- (ခ)

၃ စတုရန်းပုံစက္ကူကို နှစ်ခါခေါက်ပြီး ညီမျှပိုင်း ၄ ပိုင်းရအောင် နည်းအမျိုးမျိုးနဲ့ခေါက်ကြမယ်။ ခေါက်ထားတာကို အပိုင်းတွေ ဖြစ်အောင်ဖြတ်မယ်။ အဲဒီနောက် အပိုင်းတွေကို ပြန်ဆက်ကြည့်ပြီး စစ်ဆေးရအောင်။

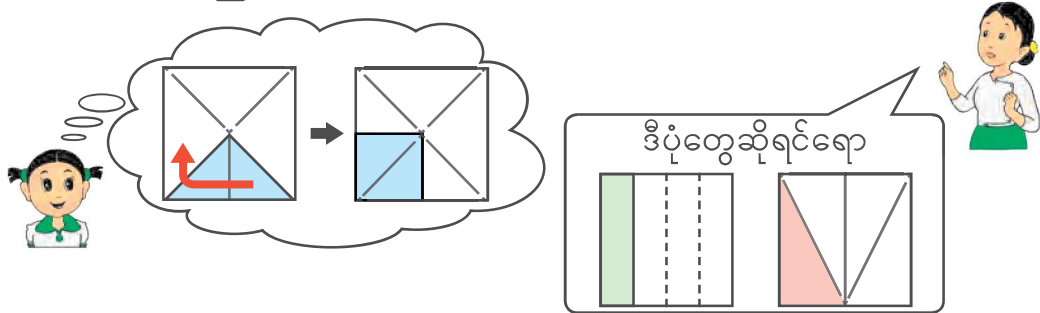
ညီမျှပိုင်း ၄ ပိုင်းရမဲ့ နည်းတွေ ရနိုင်သမျှ များများရှာရအောင်

တစ်ခုလုံးကို ညီမျှပိုင်း ၄ ပိုင်းရအောင် ပိုင်းသောအခါ အပိုင်း ၁ ပိုင်းကို တစ်ခုလုံး၏ လေးပိုင်းတစ်ပိုင်း ဟုခေါ်သည်။ $\frac{၁}{၄}$ ဟုရေးသည်။ $\frac{၁}{၂}$ နှင့် $\frac{၁}{၄}$ သည် အပိုင်းကိန်းများဖြစ်သည်။

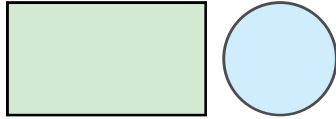
၃ ပြထားတဲ့နည်းတွေနဲ့ စတုရန်းပုံစက္ကူကိုခေါက်ပြီး $\frac{၁}{၄}$ ပြုလုပ်ရအောင်။

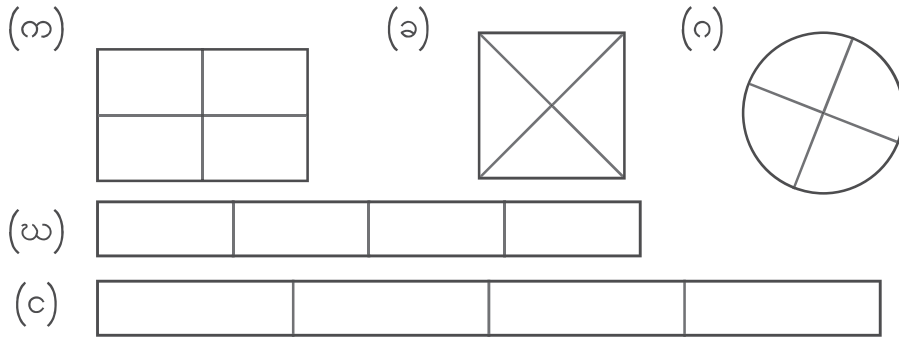
★ $\frac{၁}{၄}$ ပုံတွေ အရွယ်အစားတူတာကို အောက်ပါအတိုင်း ပုံတွေကို ဖြတ်ပြီး စစ်ဆေးကြမယ်။

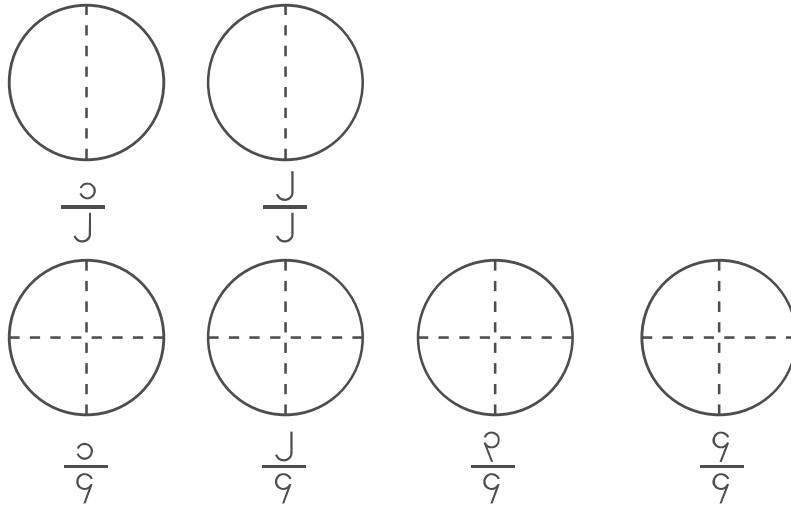
၄ ထောင့်မှန်စတုဂံပုံနဲ့ စက်ဝိုင်းပုံ စက္ကူတွေကို ခေါက်ပြီး $\frac{၁}{၄}$ ပြုလုပ်ပါ။

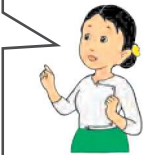
၅ တစ်ခုရဲ့ $\frac{၁}{၄}$ ကို အရောင်ခြယ်ပါ သို့မဟုတ် ခဲခြစ်ပါ။

၄ ပေးထားတဲ့အပိုင်းကိန်းအတွက် ပုံတွေကို အရောင်ခြယ်ရအောင်။

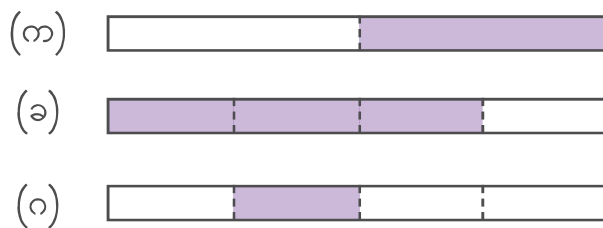
ညီမျှပိုင်း ၄ ပိုင်းရဲ့ ၂ ပိုင်းကို
လေးပိုင်းနှစ်ပိုင်း လို့ ခေါ်ပြီး
 $\frac{၂}{၄}$ လို့ ရေးတယ်

၆ ကွက်လပ်တွေကို ဖြည့်ပါ။

(က) $\frac{၁}{၂} = \frac{\square}{၄}$ (ခ) $၁ = \frac{\square}{၂} = \frac{\square}{၄}$

၇ အရောင်ခြယ်ထားတဲ့အပိုင်းကို အပိုင်းကိန်းနဲ့ ပြပါ။

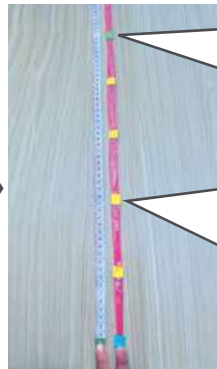

၅ အလျားအတိုင်းအတာနှင့် အကွာအဝေး

၁၅၀ စင်တီမီတာထက် ပိုရှည်တဲ့ မီတာကြိုးရှိရင် ပိုအဆင်ပြေတယ်

၁ ကြိုးတစ်ချောင်းကို ၁၀ မီတာရှိတဲ့ မီတာကြိုး လုပ်ရအောင်။

ကြိုးရဲ့ ၅၀ စင်တီမီတာတိုင်းမှာ အစိမ်းရောင်မှတ်ပါ။

အပြာနဲ့ အစိမ်း အကွက်တွေကို ရှောင်ပြီး ကြိုးရဲ့ ၁၀ စင်တီမီတာတိုင်းမှာ အဝါရောင်မှတ်ပါ။

၁ မီတာနဲ့ ၅၀ စင်တီမီတာရှိတဲ့ မီတာကြိုးနဲ့ ၁၀ မီတာကြိုး ပြုလုပ်လိုတဲ့ ကြိုးတစ်ချောင်းကို ဘေးချင်းယှဉ်ထားပါ။

ကြိုးရဲ့ ၁ မီတာတိုင်းမှာ အပြာရောင်မှတ်ပါ။

၁၀ မီတာကြိုးပေါ်မှာ အပြာ၊ အစိမ်း၊ အဝါ အမှတ်အသားလုပ်ဖို့ မီတာကြိုးကို လိုက်ရွေ့ပါ။

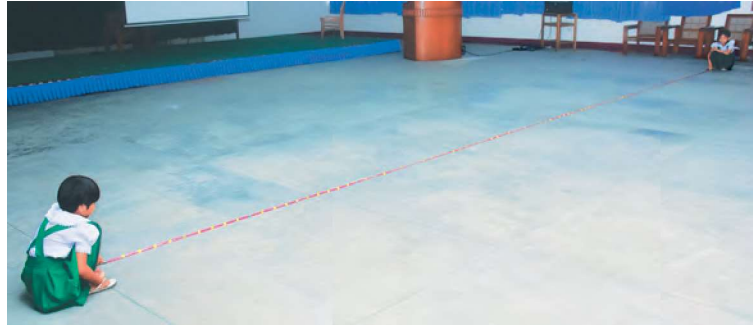

၁၀ မီတာရှိတဲ့မီတာကြိုးက ရှည်လျားတဲ့အလျားတွေကို တိုင်းတဲ့အခါ ပိုအသုံးဝင်တယ်

၁ အောက်ပါအတိုင်းအတာတွေပြတဲ့နေရာတွေကို မီတာကြိုးပေါ်မှာ ရှာပါ။
(က) ၂ မီတာ ၅၀ စင်တီမီတာ   (ခ) ၃ မီတာ ၈၀ စင်တီမီတာ

၂ ပတ်ဝန်းကျင်မှာရှိတဲ့ အလျားအမျိုးမျိုးကို ၁၀ မီတာကြိုးသုံးပြီး တိုင်းရအောင်။

(က) ၁၀ မီတာလို့ ထင်ရတဲ့နေရာအထိ လမ်းလျှောက်ပြီး အလျားကို တိုင်းကြည့်ရအောင်။

(ခ) ပတ်ဝန်းကျင်မှာရှိတဲ့ အလျားအမျိုးမျိုးကိုခန့်မှန်းရအောင်။ ၁၀ မီတာရှိတဲ့ မီတာကြိုးတစ်ချောင်းနဲ့ အလျားတွေကို စစ်ဆေးမယ်။

သင်ပုန်းရဲ့အလျား

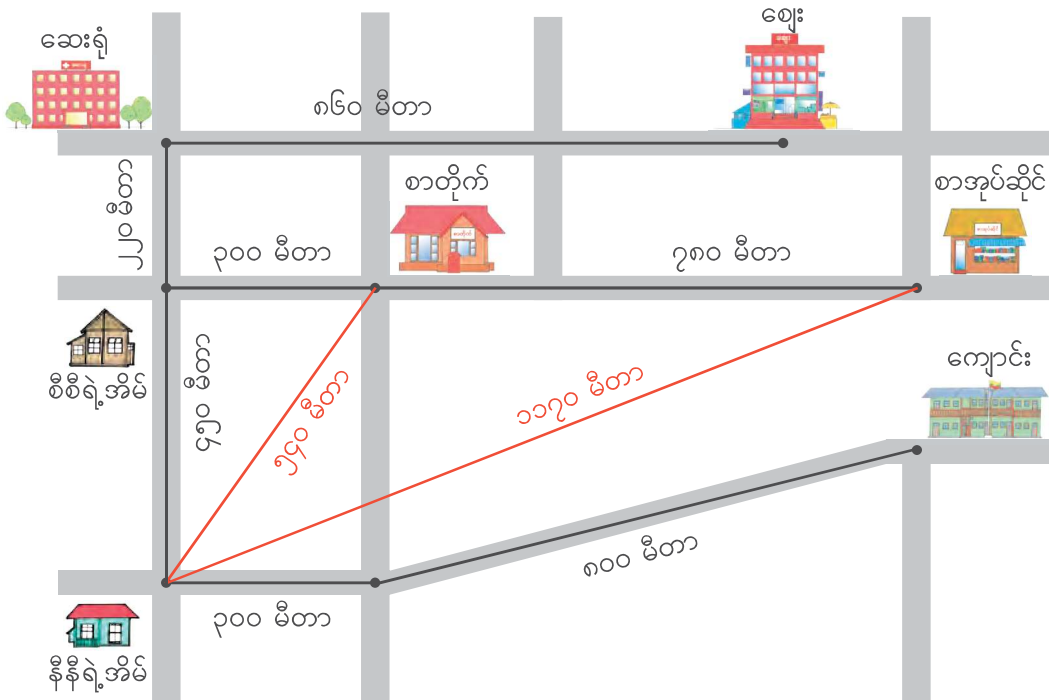
သစ်ပင်ရဲ့ပင်စည်

အတိုင်းအတာတွေကို ဇယားမှာ မှတ်သားပြီး တစ်တန်းလုံးကို တင်ပြပါ။

ပစ္စည်းအမည်	ခန့်မှန်းအလျား	တိုင်းတာအလျား
သင်ပုန်း၏အလျား	၄ မီတာ	၄ မီတာ ၁၀ စင်တီမီတာ
သစ်ပင်၏ပင်စည်	၃ မီတာ	၃ မီတာ ၃၀ စင်တီမီတာ

မြေပုံကြည့်ပြီး လမ်းတစ်လျှောက်အကွာအဝေးတွေကို ရှာရအောင်။

(က) နီနီရဲ့အိမ်ကနေ ကျောင်းကို ဘယ်နှမီတာ သွားရသလဲ။

၂၀၀ မီတာ + ၈၀၀ မီတာ = မီတာ

လမ်းတစ်လျှောက် တိုင်းတာထားသော အလျားကို **လမ်းအကွာအဝေး** ဟု ခေါ်သည်။ ရှည်လျားသောအကွာအဝေးကို တိုင်းတာရာတွင် အသုံးပြုသည့် **ကီလိုမီတာ** ဟု ခေါ်သော အလျားတိုင်း ယူနစ်တစ်ခုရှိသည်။

၁ ကီလိုမီတာ = ၁၀၀၀ မီတာ

နီနီရဲ့ အိမ်ကနေ ကျောင်းအထိ လမ်းအကွာအဝေးက ၁ ကီလိုမီတာ ၁၀၀ မီတာ ရှိတယ်။

(ခ) စိစိရဲ့ အိမ်ကနေ စာအုပ်ဆိုင်အထိ လမ်းအကွာအဝေးက ကီလိုမီတာ၊ မီတာ အားဖြင့် ဘယ်လောက်လဲ။

ကွက်လပ်ဖြည့်ပါ။

(က) ၄ ကီလိုမီတာ = မီတာ

(ခ) ၂ ကီလိုမီတာ ၄၅၀ မီတာ = မီတာ

(ဂ) ၁ ကီလိုမီတာ ၈၀ မီတာ = မီတာ

(ဃ) ၆၀၀၀ မီတာ = ကီလိုမီတာ

(င) ၃၂၀၀ မီတာ = ကီလိုမီတာ မီတာ

(စ) ၁ ကီလိုမီတာ = ၁၀၀ မီတာ ကြိမ်

မြေပုံပေါ်က နေရာနှစ်ခုကြား အကွာအဝေးကို ရှာရအောင်။

(က) နီနီရဲ့အိမ်နဲ့ စာတိုက်ကြားက အကွာအဝေးကို မီတာနဲ့ပြပါ။

(ခ) နီနီရဲ့အိမ်နဲ့ စာအုပ်ဆိုင်ကြား အကွာအဝေးကို ကီလိုမီတာ၊ မီတာနဲ့ပြပါ။

အကွာအဝေးဆိုတာ နေရာနှစ်ခုကြားကို တစ်ဖြောင့်တည်း တိုင်းတာထားတဲ့အလျားဖြစ်တယ်

နီနီက အိမ်ကနေ စာအုပ်ဆိုင်ကို စာတိုက်ကနေတစ်ဆင့် သွားတယ်။

(က) သူ့အိမ်ကနေ စာအုပ်ဆိုင်အထိ လမ်းအကွာအဝေးကို ကီလိုမီတာ၊ မီတာနဲ့ရှာပါ။

(ခ) နီနီရဲ့ အိမ်ကနေ စာအုပ်ဆိုင်အထိ လမ်းအကွာအဝေးနဲ့ တစ်ဖြောင့်တည်း အကွာအဝေးကြားက ခြားနားချက်ကို ရှာပါ။

မြေပုံသုံးပြီး မေးခွန်းအမျိုးမျိုးလုပ်ပါ။ မေးခွန်းတွေကို ဖြေပါ။

၅ ၁၀၀ မီတာနဲ့ ၁ ကီလိုမီတာ အကွာအဝေးတွေကို ခန့်မှန်းရအောင်။

(က) ၁၀ မီတာကြိုးတစ်လျှောက် လမ်းလျှောက်ကြည့်ရအောင်။ ခြေလှမ်း ဘယ်နှလှမ်းလှမ်းဖို့လိုမလဲ။

(ခ) ၁၀၀ မီတာ လမ်းလျှောက်ဖို့ ခြေလှမ်းဘယ်နှလှမ်းလိုသလဲ ခန့်မှန်းရအောင်။ ပြီးရင် ခန့်မှန်းထားတဲ့အတိုင်း ၁၀၀ မီတာအကွာအဝေးကို လျှောက်ကြည့်ပါ။ အချိန်ကို မှတ်ထားပါ။

(ဂ) ၁ ကီလိုမီတာ လမ်းလျှောက်ဖို့ ခြေလှမ်း ဘယ်နှလှမ်းလိုသလဲ၊ ဘယ်လောက် ကြာမလဲ ခန့်မှန်းရအောင်။

- ၅ (က) စာသင်ခန်းကနေ ၁၀၀ မီတာအကွာမှာ ဘာတွေရှိသလဲ။
- (ခ) ကျောင်းကနေ ၁ ကီလိုမီတာအကွာမှာ ဘာတွေရှိသလဲ။

လေ့ကျင့်ခန်း

၁။ အောက်ပါကွက်လပ်များတွင် သင့်တော်သည့်အလျားတိုင်းယူနစ်များ ဖြည့်ပါ။

- (က) ရေဘူးတစ်ဘူး၏ အမြင့် $\longrightarrow$ ၂၂ _____
- (ခ) ၂ နာရီကြာ လမ်းလျှောက်ရသည့် လမ်းအကွာအဝေး $\longrightarrow$ ၆ _____
- (ဂ) စာသင်ခန်း၏အလျား $\longrightarrow$ ၇ _____
- (ဃ) ဗလာစာအုပ်၏အထူ $\longrightarrow$ ၇ _____

အခန်း ၅ အလျားအတိုင်းအတာနှင့် အကွာအဝေး

၂။ ကွက်လပ်ဖြည့်ပါ။

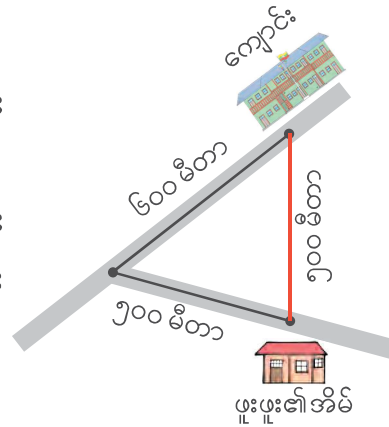
(က) ၂ ကီလိုမီတာ ၁၀၀ မီတာ = မီတာ

(ခ) ၃၈၅၀ မီတာ = ကီလိုမီတာ မီတာ

၃။ မြေပုံကိုကြည့်ပြီး မေးခွန်းများကိုဖြေပါ။

(က) ဖူးဖူးအိမ်မှ ကျောင်းသို့ လမ်းအကွာအဝေး မည်မျှရှိသနည်း။

(ခ) ဖူးဖူးအိမ်မှ ကျောင်းသို့ လမ်းအကွာအဝေး နှင့် တစ်ဖြောင့်တည်းအကွာအဝေး နှစ်ခုကြား ခြားနားချက်ကို ရှာပါ။

တောင်နှင့် ထွာ

တောင်နှင့် ထွာ ဟုခေါ်သော အလျားတိုင်း မြန်မာယူနစ်များရှိသည်။ နေ့စဉ်ဘဝတွင် ၁ တောင်ကို ဖော်ပြပါအတိုင်း သတ်မှတ်ထားသည်။

၁ တောင် = ၁၈ လက်မ
 ၁ တောင် = ၄၅ စင်တီမီတာ ဝန်းကျင်

၁ ထွာသည် ၁ တောင်၏ တစ်ဝက်ဖြစ်သည်။

၁ ထွာ = ၉ လက်မ

တောင်နှင့် ထွာ အကြား ဆက်သွယ်ချက်မှာ

၁ တောင် = ၂ ထွာ

မေးခွန်း

(က) ၂ တောင်တွင် လက်မ မည်မျှရှိသနည်း။

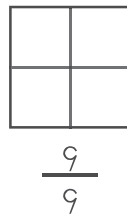
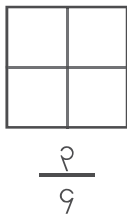
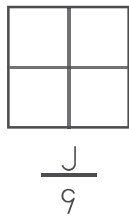
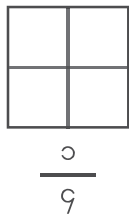
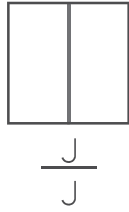
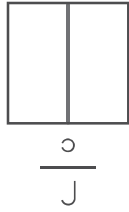
(ခ) ၂ တောင်တွင် စင်တီမီတာ မည်မျှရှိသနည်း။

(ဂ) ၃ ထွာတွင် လက်မ မည်မျှရှိသနည်း။

၆ ပြန်လှန်လေ့ကျင့်ခန်း ၁

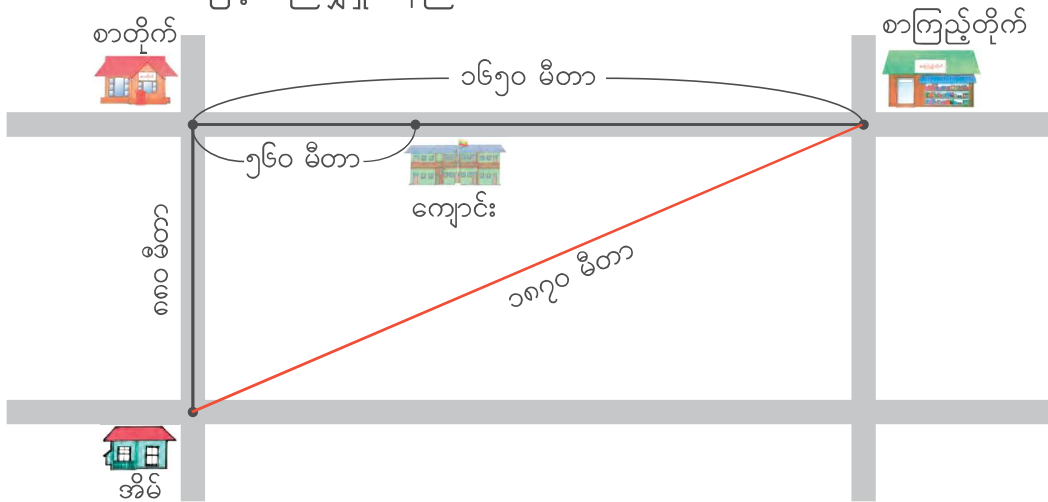
- ၁။ ကိန်းဖြင့် ရေးပါ။
- (က) ၄ သောင်း ၇ ရာ ၁ ဆယ် ၉
  - (ခ) ၃၈ ထောင်
  - (ဂ) ၇၀၀၀၀ အောက် ၁၀ လျော့သောကိန်း
  - (ဃ) ၂၆ ၏ ၁၀၀ ဆ
  - (င) ၅၁၀ ကို ၁၀ ဖြင့် စားလျှင်ရရှိသောကိန်း
- ၂။ တွက်ပါ။
(က) ၅၁၁ + ၈၆၄	(ခ) ၆၇၉ + ၇၈၃	(ဂ) ၁၄၈ + ၈၅၅
(ဃ) ၃၂၄၇ + ၂၁၆၉	(င) ၄၇၈၂ + ၄၃၅၆	(စ) ၅၇၆၃ + ၁၉၃၇
(ဆ) ၁၁၉၇ - ၇၅၁	(ဇ) ၁၄၂၃ - ၈၇၉	(ဈ) ၁၀၀၁ - ၄၆၃
(ည) ၅၆၁၈ - ၅၂၄၃	(ဋ) ၄၂၉၅ - ၁၈၃၁	(ဌ) ၉၅၃၆ - ၃၅၅၇
- ၃။ လွယ်ကူသောနည်းဖြင့် တွက်ပါ။
(က) ၂၅၀ + ၁၉၈	(ခ) ၃၉၇ + ၁၃၀	(ဂ) ၁၀၀၀ - ၇၅၃
(ဃ) ၈၀၀ - ၂၉၆	(င) ၂၇၆ + ၆၅ + ၃၅	(စ) ၁၈၂ + ၃၈၆ + ၁၈
- ၄။ ရွာတစ်ရွာ၌ ယခုနှစ်တွင် လူဦးရေ ၅၀၀၂ ဦးရှိပြီး မနှစ်ကထက် ၄၇ ဦး ပိုများသည်။ ထိုရွာ၌ မနှစ်ကလူဦးရေမည်မျှရှိသနည်း။
- ၅။ အောင်အောင်သည် အိမ်မှ အဘွားအိမ်သို့ရောက်ရန် ၁ နာရီ ၄၀ မိနစ်ကြာ သွားရသည်။ အဘွားအိမ်သို့ ၁၁ နာရီ ၃၀ မိနစ်တွင် ရောက်လိုလျှင် မည်သည့် အချိန် အိမ်မှထွက်ရမည်နည်း။
- ၆။ ဈေးဆိုင်တစ်ဆိုင်သည် နံနက် ၇ နာရီတွင်ဖွင့်ပြီး ညနေ ၄ နာရီ ၃၀ မိနစ်တွင် ပိတ်သည်။ မည်မျှကြာအောင် ဆိုင်ဖွင့်သနည်း။
- ၇။ တောင်တက်သမားတစ်ဦး၏ တောင်အတက်အဆင်းကြာချိန်သည် ၃ နာရီ ၂၀ မိနစ် ဖြစ်သည်။ တောင်ပေါ်တက်ရာတွင် ၁ နာရီ ၅၀ မိနစ်ကြာလျှင် တောင်ပေါ်မှ ပြန်ဆင်းရာတွင် မည်မျှကြာမည်နည်း။

၈။ ပေးထားသော အပိုင်းကိန်းအတွက် ပုံများကို အရောင်ခြယ်ပါ။

၉။ မြေပုံကိုကြည့်ပြီး အောက်ပါမေးခွန်းများကိုဖြေပါ။

- (က) အိမ်မှ ကျောင်းသို့ လမ်းအကွာအဝေးသည် မိတာဖြင့် မည်မျှရှိသနည်း။
- (ခ) အိမ်မှ ကျောင်းသို့ လမ်းအကွာအဝေးသည် ကီလိုမီတာ၊ မိတာဖြင့် မည်မျှရှိသနည်း။
- (ဂ) ကျောင်းမှ စာကြည့်တိုက်သို့ လမ်းအကွာအဝေးသည် မိတာဖြင့်မည်မျှရှိသနည်း။
- (ဃ) ကျောင်းမှ စာကြည့်တိုက်သို့ လမ်းအကွာအဝေးသည် ကီလိုမီတာ၊ မိတာဖြင့် မည်မျှရှိသနည်း။
- (င) အိမ်နှင့် စာကြည့်တိုက်ကြား တစ်ဖြောင့်တည်းအကွာအဝေးသည် ကီလိုမီတာ၊ မိတာဖြင့် မည်မျှရှိသနည်း။

၇ အမြောက်ဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းများ

 ၁၀ x ၁၀ အထိ အလီဇယားတွေကို ပြန်စဉ်းစားကြမယ်။

မြောက်ကိန်း

တည်ကိန်း

	၁	၂	၃	၄	၅	၆	၇	၈	၉	၁၀
၁	၁	၂	၃	၄	၅	၆	၇	၈	၉	၁၀
၂	၂	၄	၆	၈	၁၀	၁၂	၁၄	၁၆	၁၈	၂၀
၃	၃	၆	၉	၁၂	၁၅	၁၈		၂၄	၂၇	၃၀
၄	၄	၈	၁၂	၁၆	၂၀	၂၄	၂၈	၃၂	၃၆	၄၀
၅	၅	၁၀	၁၅	၂၀	၂၅	၃၀	၃၅	၄၀	၄၅	၅၀
၆	၆	၁၂	၁၈	၂၄		၃၆	၄၂	၄၈	၅၄	၆၀
၇	၇	၁၄	၂၁	၂၈	၃၅	၄၂	၄၉	၅၆	၆၃	၇၀
၈	၈	၁၆	၂၄	၃၂	၄၀		၅၆	၆၄	၇၂	၈၀
၉	၉	၁၈	၂၇	၃၆	၄၅	၅၄	၆၃	၇၂	၈၁	၉၀
၁၀	၁၀	၂၀	၃၀	၄၀	၅၀	၆၀	၇၀	၈၀	၉၀	၁၀၀

- ကွက်လပ်ထဲမှာထည့်မဲ့ အဖြေတွေကို ဘယ်လိုရှာရမလဲ စဉ်းစားရအောင်။

ဒုတိယတန်းက ၁၀ x ၁၀ အထိ အလီဇယားတွေမှာ ဘာတွေသင်ခဲ့သလဲ ပြန်စဉ်းစားရအောင်

နည်းအမျိုးမျိုး သင်ခဲ့တာ ကျွန်တော် မှတ်မိတယ်

၁ ၆×၅ ရဲ့ အဖြေကို ဘယ်လိုရှာမလဲ စဉ်းစားရအောင်။

(က) ၆ အလီဇယားကို ကြည့်ပြီး အဖြေရှာရအောင်။

	၁	၂	၃	၄	၅	၆	၇	၈	၉	၁၀
၆	၆	၁၂	၁၈	၂၄		၃၆	၄၂	၄၈	၅၄	၆၀

$\square$ တိုးသွား
 $\square$ လျော့သွား

$$6 \times 5 = 6 \times 4 + \square$$

6×5 ရဲ့ အဖြေက 6×4 ရဲ့ အဖြေထက် $\square$ ကြီးတယ်

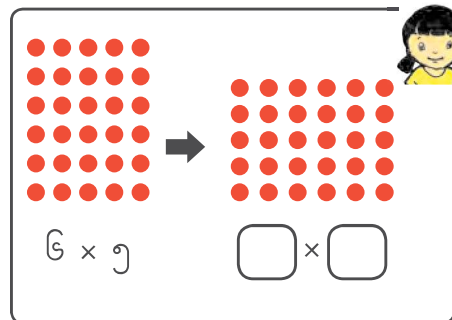
$$6 \times 5 = 6 \times 6 - \square$$

6×5 ရဲ့ အဖြေက 6×6 ရဲ့ အဖြေအောက် $\square$ ငယ်တယ်

အမြောက်တွင် မြောက်ကိန်း ၁ တိုးသွားသည့်အခါ မြောက်လဒ်သည် တည်ကိန်းနှင့် တူညီသည့်ကိန်းအတိုင်း တိုးသွားသည်။ ထိုနည်းတူ မြောက်ကိန်း ၁ လျော့သွားသည့်အခါ မြောက်လဒ်သည် တည်ကိန်းနှင့်တူညီသည့်ကိန်းအတိုင်း လျော့သွားသည်။

(ခ) ဇင်ဇင်က ပုံထဲမှာပြထားတဲ့အတိုင်း 6×5 အဖြေနဲ့တူတဲ့အလီကို တွေ့တယ်။ သူ ဘယ်လိုအဖြေရှာတွေ့သလဲ စဉ်းစားရအောင်။

အမြောက်တွင် တည်ကိန်းနှင့် မြောက်ကိန်းတို့ကို နေရာလဲလိုက်သော်လည်း မြောက်လဒ်သည် အတူတူပင်ဖြစ်သည်။

ကွက်လပ်ဖြည့်ပါ။

(က) ၄×၆ ရဲ့ အဖြေက ၄×၅ ရဲ့ အဖြေထက် ကြီးတယ်။

(ခ) ၇×၈ ရဲ့ အဖြေက ၇×၉ ရဲ့ အဖြေအောက် ငယ်တယ်။

(ဂ) $၅ \times ၄ = ၅ \times ၃ + \text{$

(ဃ) $၈ \times ၉ = ၈ \times ၁၀ - \text{$

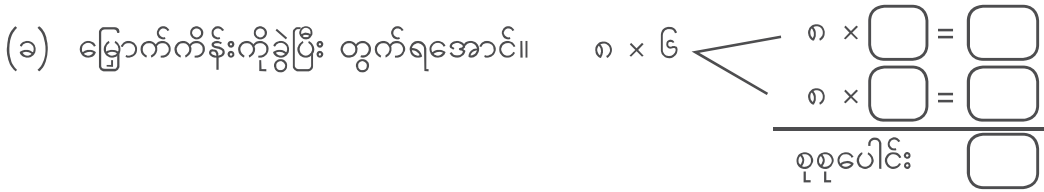
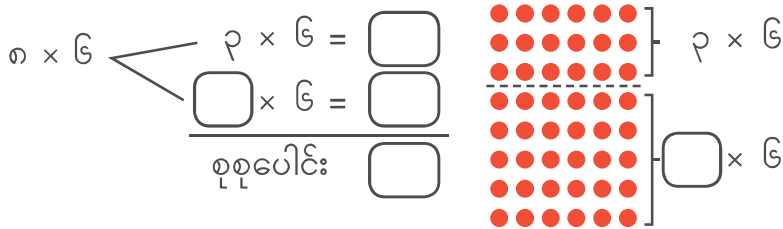
(င) $၂ \times ၈ = \text{} \times ၂$

(စ) $၉ \times ၆ = ၆ \times \text{$

တည်ကိန်း ဒါမှမဟုတ် မြောက်ကိန်းကို ကိန်းနှစ်ခုအဖြစ်ခွဲပြီး ၈×၆ ကို တွက်ရအောင်။

(က) တည်ကိန်းကိုခွဲပြီး တွက်ရအောင်။

အမြောက်တွင် တည်ကိန်းကို ကိန်းနှစ်လုံးခွဲ၍ မြောက်သည်ဖြစ်စေ သို့မဟုတ် မြောက်ကိန်းကို ကိန်းနှစ်လုံးခွဲ၍ မြောက်သည်ဖြစ်စေ မြောက်လဒ်သည်အတူတူပင် ဖြစ်သည်။

ကွက်လပ်ဖြည့်ပါ။

(က) $၉ \times ၅ = (၅ \times ၅) + (\text{} \times ၅)$ (ခ) $၇ \times ၄ = (၇ \times \text{) + (၇ \times ၂)$

၃ ၁၆ x ၁၂ အထိ အလီယော: ပြုလုပ်ကြမယ်။

(က) ၁၃ x ၅ ကို ဘယ်လိုတွက်ရမလဲ စဉ်းစားရအောင်။

၁၃ စု ၅ စု ပေါင်းမယ်

$$၁၃ + ၁၃ + ၁၃ + ၁၃ + ၁၃ = \square$$

၁၃ x ၅ = ၅ x ၁၃၊ ဒါဆိုရင်

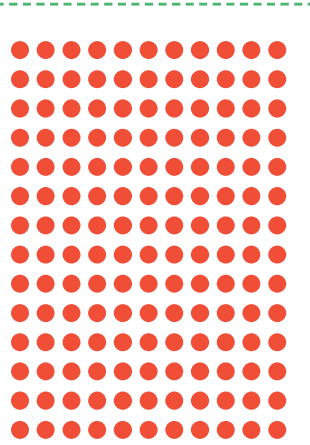
၅ x ၉ = ၄၅			
၅ x ၁၀ = ၅၀	→	၅	တိုးသွား
၅ x ၁၁ = <input type="text"/>	→	<input type="text"/>	တိုးသွား
၅ x ၁၂ = <input type="text"/>	→	<input type="text"/>	တိုးသွား
၅ x ၁၃ = <input type="text"/>	→	<input type="text"/>	တိုးသွား

အမြောက်ဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းသုံးပြီး တွက်ရအောင်

တည်ကိန်းကို ကိန်းနှစ်လုံး ခွဲမယ်

$$\begin{array}{r}
 ၁၃ \times ၅ \\
 \left. \begin{array}{l} ၃ \times ၅ = \square \\ \square \times ၅ = \square \end{array} \right\} \\
 \hline
 \text{စုစုပေါင်း} \quad \square
 \end{array}$$

(ခ) ၁၄ x ၁၁ ကို အမြောက်ဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းသုံးပြီး တွက်ပါ။

အခန်း ၇ အမြောက်ဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းများ

(ဂ) ၁၆ × ၁၂ အထိ အလီဇယားကို ဖြည့်ရအောင်။

၁၃ × ၅ နဲ့ ၁၄ × ၁၁ က နည်းတွေအတိုင်း အလီဇယားကို ဆက်ဖြည့်ရအောင်

မြောက်ကိန်း

တည့်ကိန်း

	၁	၂	၃	၄	၅	၆	၇	၈	၉	၁၀	၁၁	၁၂
၁	၁	၂	၃	၄	၅	၆	၇	၈	၉	၁၀		
၂	၂	၄	၆	၈	၁၀	၁၂	၁၄	၁၆	၁၈	၂၀		
၃	၃	၆	၉	၁၂	၁၅	၁၈	၂၁	၂၄	၂၇	၃၀		
၄	၄	၈	၁၂	၁၆	၂၀	၂၄	၂၈	၃၂	၃၆	၄၀		
၅	၅	၁၀	၁၅	၂၀	၂၅	၃၀	၃၅	၄၀	၄၅	၅၀		
၆	၆	၁၂	၁၈	၂၄	၃၀	၃၆	၄၂	၄၈	၅၄	၆၀		
၇	၇	၁၄	၂၁	၂၈	၃၅	၄၂	၄၉	၅၆	၆၃	၇၀		
၈	၈	၁၆	၂၄	၃၂	၄၀	၄၈	၅၆	၆၄	၇၂	၈၀		
၉	၉	၁၈	၂၇	၃၆	၄၅	၅၄	၆၃	၇၂	၈၁	၉၀		
၁၀	၁၀	၂၀	၃၀	၄၀	၅၀	၆၀	၇၀	၈၀	၉၀	၁၀၀		
၁၁												
၁၂												
၁၃												
၁၄												
၁၅												
၁၆												

ထွန်းထွန်းနဲ့ စုစုတို့ ကိန်းကတ်ပြားတွေနဲ့ ကစားနေကြတယ်

- ကိန်းကတ်ပြားကစားနည်း**
- (၁) ၀၊ ၂၊ ၅ နဲ့ ၁၀ ကိန်းကတ်ပြားတွေကို စားပွဲပေါ်မှာ မှောက်လျက်ထားတယ်။
  - (၂) ကလေးတစ်ယောက်စီက ကိန်းကတ်ပြားတစ်ခုကို ယူမယ်။ ကတ်ပြားမှာပါတဲ့ ကိန်းက ခီတစ်လှည့် သူရတဲ့ကိန်းဖြစ်တယ်။
  - (၃) ကတ်ပြားတွေကို စားပွဲပေါ်ပြန်ချပြီး ရောမွှေပါ။
  - (၄) အဆင့် (၂) နဲ့ (၃) ကို ၁၀ ကြိမ် လုပ်ပါ။

● အောက်ကဇယားမှာပြထားတဲ့ ကတ်ပြား ၁၀ ခုကို ထွန်းထွန်းက ရတယ်။

ကတ်ပြားပေါ်မှကိန်း	၁၀	၅	၂	၀	စုစုပေါင်း
နှိုက်ယူရရှိသောအကြိမ်	၂	၄	၀	၄	
ရမှတ်					

၄ ဝ နဲ့ မြောက်ခြင်းအကြောင်း စဉ်းစားရအောင်။

(က) ဇယားထဲမှာ ၁၀ ကတ်ပြားအတွက် ရမှတ် ဖြည့်ရအောင်။

ကတ်ပြားပေါ်မှကိန်း × နှိုက်ယူရရှိသောအကြိမ် = ရမှတ်

(ခ) ၅ ကတ်ပြားအတွက် အမှတ်ရှာဖို့ အောက်က ကွက်လပ်ထဲမှာ ဖြည့်ရအောင်။

၅ × =

(ဂ) ၂ ကတ်ပြားအတွက် အမှတ်ရှာဖို့ အောက်က ကွက်လပ်ထဲမှာ ဖြည့်ရအောင်။

၂ × =

(ဃ) ၀ ကတ်ပြားအတွက် အမှတ်ရှာဖို့ အောက်က ကွက်လပ်ထဲမှာ ဖြည့်ရအောင်။

× =

မည်သည့်ကိန်းကိုမဆို ၀ (သုည)နှင့် မြောက်လျှင် မြောက်လဒ်သည် သုညဖြစ်သည်။

$$\begin{aligned} 0 \times \bullet &= 0 \\ \bullet \times 0 &= 0 \end{aligned}$$

(င) အောက်က ဇယားမှာ ပြထားတဲ့ ကတ်ပြား ၁၀ ခုကို စုစုက ရယူတယ်။ ရမှတ်တွေကိုရှာပြီး ဖြည့်ရအောင်။

ကတ်ပြားပေါ်မှကိန်း	၁၀	၅	၂	၀	စုစုပေါင်း
နှိုက်ယူရရှိသောအကြိမ်	၃	၀	၄	၃	
ရမှတ်					

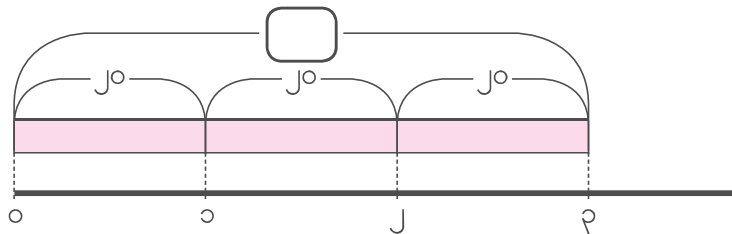
တွက်ပါ။

(က) 6×0 (ခ) 10×0 (ဂ) 0×4 (ဃ) 0×8 (င) 0×0

၅ ဘီစကွတ်တစ်ထုပ်မှာ ဘီစကွတ် အချပ် ၂၀ ပါတယ်။ ဘီစကွတ် ၃ ထုပ်မှာ ဘီစကွတ် ဘယ်နှချပ်ရှိမလဲ။

ဘီစကွတ်အရေအတွက်
အထုပ်အရေအတွက်

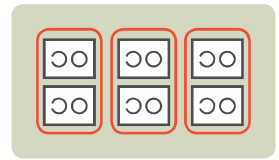
ညီမျှခြင်းရေးပါ။ _____ = ?

● 20×3 ကို ဘယ်လိုတွက်မလဲ စဉ်းစားရအောင်။

၁၀ အုပ်စုနဲ့ စဉ်းစားရင် ၁၀ အုပ်စု ၂ စုရှိလို့ (2×2) ကို ပထမစဉ်းစားမယ်

$$\begin{aligned} 2 \times 2 &= 4 \\ 20 \times 2 &= \square \end{aligned}$$

အဖြေ _____ ချပ်

၆ ၂၀၀×၃ ကို ဘယ်လိုတွက်မလဲ စဉ်းစားရအောင်။

$$\begin{aligned} ၂ \times ၃ &= ၆ \\ ၂၀၀ \times ၃ &= \square \end{aligned}$$

၁၀၀ အုပ်စု ဘယ်နှစုရှိလဲ
ရှာမယ်

၄ တွက်ပါ။

- (က) ၄၀×၂ (ခ) ၃၀×၂ (ဂ) ၈၀×၄ (ဃ) ၆၀×၆
 (င) ၃၀၀×၃ (စ) ၁၀၀×၇ (ဆ) ၉၀၀×၄ (ဇ) ၆၀၀×၅

၇ ပဲကိတ်တစ်လုံးကို ၅၀ ကျပ် ပေးရတယ်။ ပဲကိတ်တစ်ထုပ်မှာ ပဲကိတ် ၄ လုံးပါတယ်။ ပဲကိတ် ၂ ထုပ်ကို ဘယ်လောက်ပေးရမလဲ။

(က) အောက်က ကလေး နှစ်ယောက် ဘယ်လိုတွက်သလဲ ရှင်းပြရအောင်။

 ထွန်းထွန်း

ပဲကိတ် တစ်ထုပ်စီကို ဘယ်လောက်ပေးရမလဲ အရင်ရှာမယ်။

$$\begin{aligned} ၅၀ \times ၄ &= ၂၀၀ \\ ၂၀၀ \times ၂ &= ၄၀၀ \\ \text{အဖြေ } ၄၀၀ \text{ ကျပ်} \end{aligned}$$

 စုစု

ပဲကိတ် အရေအတွက်ကို အရင်ရှာမယ်။

$$\begin{aligned} ၄ \times ၂ &= ၈ \\ ၅၀ \times ၈ &= ၄၀၀ \\ \text{အဖြေ } ၄၀၀ \text{ ကျပ်} \end{aligned}$$

(ခ) တွက်နည်းတစ်ခုစီကို ညီမျှခြင်း တစ်ခုစီနဲ့ ဖော်ပြရအောင်။

ထွန်းထွန်းရဲ့ တွက်နည်း

$$(\square \times \square) \times ၂ = ၄၀၀$$

တစ်ထုပ်စီရဲ့ ကုန်ကျငွေ

စုစုရဲ့ တွက်နည်း

$$၅၀ \times (\square \times \square) = ၄၀၀$$

ပဲကိတ်အရေအတွက်

$$(၅၀ \times ၄) \times ၂ = ၅၀ \times (၄ \times ၂)$$

ကိန်းသုံးလုံးမြောက်သောအခါ မည်ကဲ့သို့ တွဲဖက်၍ မြောက်စေကာမူ မြောက်လဒ်သည် တူညီသည်။

သင့်တော်တဲ့ကိန်းတွေကို တွဲပြီး ပုံစံ ၂ မျိုးနဲ့ တွက်ပါ။

- (က) $၁၀ \times ၃ \times ၄$ (ခ) $၄ \times ၃ \times ၂$ (ဂ) $၂၀ \times ၂ \times ၃$ (ဃ) $၃၀ \times ၂ \times ၄$

လေ့ကျင့်ခန်း

၁။ ကွက်လပ်ဖြည့်ပါ။

- (က) $၉ \times ၇ = ၇ \times \square$ (ခ) $၄ \times \square = ၈ \times ၄$
 (ဂ) $၆ \times ၃ = ၆ \times ၂ + \square$ (ဃ) $၉ \times ၈ = ၉ \times ၉ - \square$
 (င) $၇ \times ၆ = (၇ \times ၄) + (၇ \times \square)$
 (စ) $၁၃ \times ၈ = (\square \times ၈) + (၃ \times ၈)$
 (ဆ) $(၃ \times ၄) \times ၅ = ၃ \times (\square \times ၅)$

၂။ တွက်ပါ။

- (က) ၃၀×၃ (ခ) ၇၀×၂ (ဂ) ၅၀×၅ (ဃ) ၉၀×၆
 (င) ၄၀၀×၂ (စ) ၂၀၀×၆ (ဆ) ၅၀၀×၄ (ဇ) ၈၀၀×၈

၃။ တွက်ပါ။

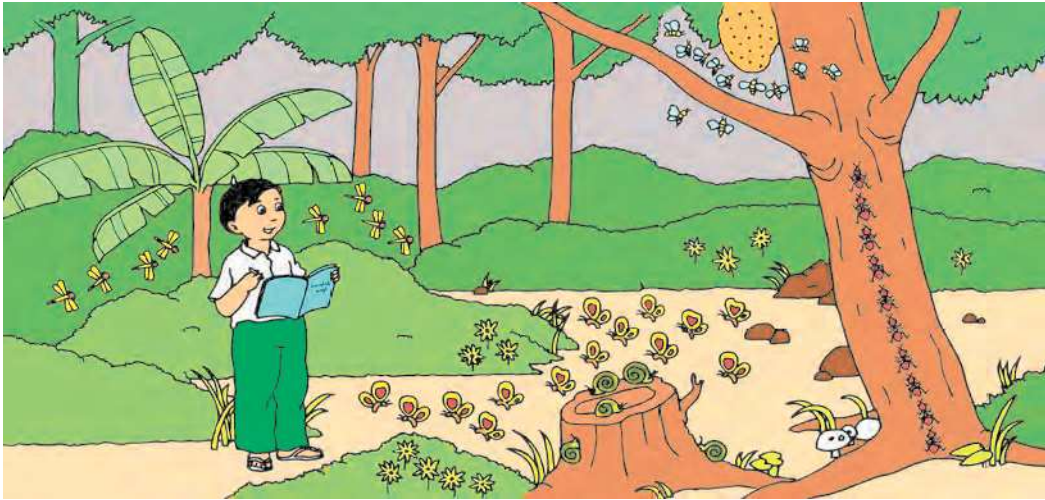
- (က) ၇×၀ (ခ) ၁×၀ (ဂ) ၀×၃ (ဃ) ၀×၉
 (င) $(၂ \times ၃) \times ၅$ (စ) $၄ \times (၂ \times ၃)$ (ဆ) $၉ \times (၂ \times ၅)$

၄။ လက်ဆင့်ကမ်းပြေးပွဲတွင် ကလေး ၅ ယောက်သည် အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့အဖြစ် ဝင်ရောက် ယှဉ်ပြိုင်သည်။ ကလေးတစ်ယောက်စီက မီတာ ၈၀ စီပြေးလျှင် တစ်ဖွဲ့လုံး မည်မျှပြေးနိုင်မည်နည်း။

၅။ လိမ္မော်ရည်တစ်ပုလင်းကို ၄၀၀ ကျပ် ပေးရသည်။ ခိုင်ခိုင်သည် လိမ္မော်ရည် ၆ ပုလင်း ဝယ်ယူလျှင် ငွေမည်မျှပေးရမည်နည်း။

၈ ဗားဂရပ်နှင့် ဇယားများ

၁ အောင်အောင်က တောထဲမှာ သူတွေ့တဲ့အကောင်ငယ်လေးတွေကို စာရင်းကောက်ယူတယ်။

(က) အောက်မှာ ပြထားတဲ့အတိုင်း အကောင်ငယ်လေးတွေရဲ့ အရေအတွက်ကို တာလီချိုးပြီး ရေတွက်ရအောင်။ ဇယားထဲက အကောင်တစ်မျိုးစီအတွက် တာလီချိုးပါ။

တောထဲမှာတွေ့တဲ့အကောင်ငယ်လေးတွေ

အကောင်အမည်	အကောင်အရေအတွက်
ပျား	/// // ၁၂
ပုရွက်ဆိတ်	
လိပ်ပြာ	
ပုစဉ်း	
ခရု	
စုစုပေါင်း	

/	//	///	////	///	///
↓	↓	↓	↓	↓	↓
၁	၂	၃	၄	၅	၆

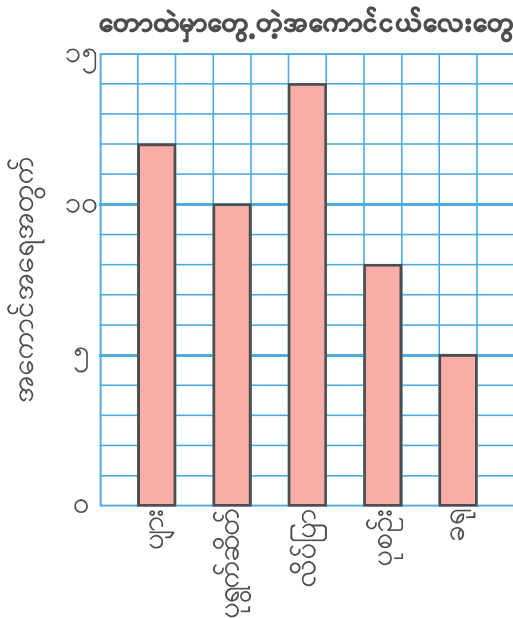
(ခ) ဘယ်အကောင်တွေက အရေအတွက် အများဆုံးလဲ။ ဘယ်အကောင်တွေက အရေအတွက် ဒုတိယအနည်းဆုံးလဲ။

၁ အပေါ်က အကောင် ၅ ကောင်ထဲက ဘယ်အကောင်ကိုကြိုက်ကြသလဲ။ အတန်းထဲက ကျောင်းသားတစ်ယောက်စီကိုမေးပါ။ တာလီချိုးပြီး ရလဒ်ကို စာရင်းလုပ်ပါ။ ပြီးတော့အပေါ်ကလိုကြိုက်တဲ့အကောင်ငယ်လေးတွေပြဇယားပြုလုပ်ပါ။

ဗားဂရပ်

၂ အောက်မှာပြထားတဲ့အတိုင်း တောထဲမှာတွေ့တဲ့အကောင်ငယ်လေးတွေရဲ့အရေအတွက်ကိုပြဖို့ အောင်အောင်က ဂရပ်တစ်ခုကိုလုပ်တယ်။

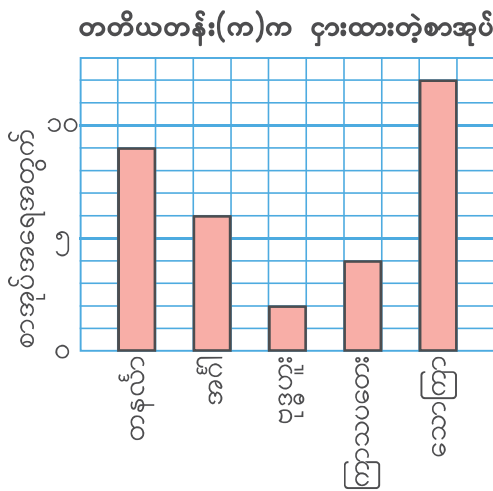
- (က) တစ်တိုင်စီက ဘာကိုကိုယ်စားပြုသလဲ။
- (ခ) ဒေါင်လိုက်စကေး တစ်ခုစီက အကောင် ဘယ်နှကောင်ကိုကိုယ်စားပြုသလဲ။
- (ဂ) ဘယ်အကောင်ကို အများဆုံးမြင်ရသလဲ။ ဘယ်နှကောင်မြင်ရသလဲ။
- (ဃ) ပုစဉ်းက ခရုထက် ဘယ်နှကောင်ပိုများတာ တွေ့ရသလဲ။

အထက်ပါအတိုင်း အရေအတွက် အနည်းအများကို တိုင်များအသုံးပြုပြီး ဖော်ပြသော ဂရပ်ကို **ဗားဂရပ်** ဟု ခေါ်သည်။

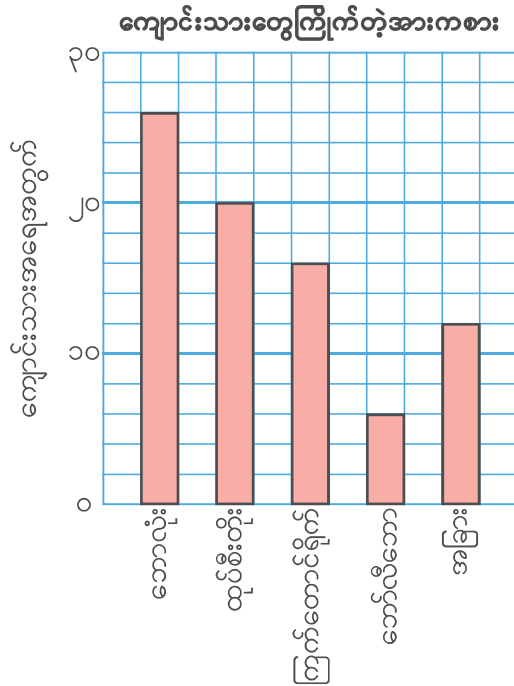
၂ တတိယတန်း(က)က ကျောင်းသားတွေ လွန်ခဲ့တဲ့တစ်ပတ်က စာကြည့်တိုက်မှ ငှားထားတဲ့စာအုပ်တွေကို ညာဘက်က ဗားဂရပ်မှာ ပြထားတယ်။

- (က) တစ်နေ့စီကို ဘယ်နှအုပ်ငှားခဲ့သလဲ။
- (ခ) လွန်ခဲ့တဲ့တစ်ပတ်က စာအုပ်အားလုံး ဘယ်နှအုပ်ငှားခဲ့သလဲ။

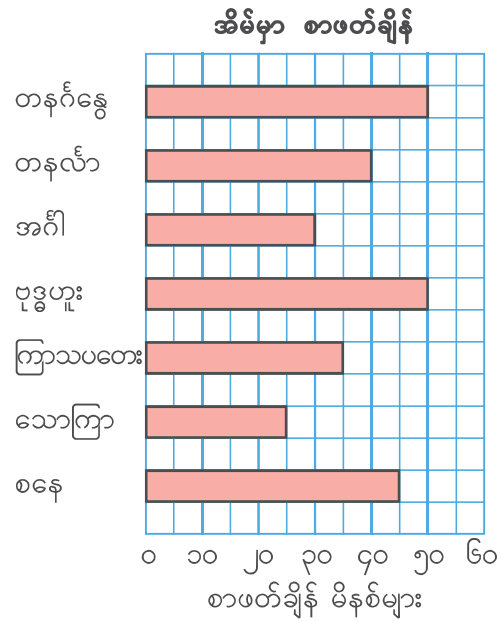
၃ တတိယတန်း ကျောင်းသားတွေ ကြိုက်တဲ့အားကစားတွေကို ညာဘက်က ဂရပ်မှာပြထားတယ်။

- (က) ဒေါင်လိုက်စကေး တစ်ခုစီက ကျောင်းသား ဘယ်နှယောက်ကို ကိုယ်စားပြုသလဲ။
- (ခ) ကျောင်းသား ဘယ်နှယောက်က ကြက်တောင်ရိုက်ကစားတာကို ကြိုက်သလဲ။
- (ဂ) အခြား အားကစားတွေကို ကျောင်းသား ဘယ်နှယောက် ကြိုက်သလဲ။
- (ဃ) ကျောင်းသားအားလုံး ဘယ်နှယောက်ရှိသလဲ။

၃ ပြီးခဲ့တဲ့တစ်ပတ်အတွင်း တစ်နေ့စီကို အိမ်မှာ ဇင်ဇင် ဘယ်လောက်ကြာကြာ စာအုပ်ဖတ်ခဲ့သလဲဆိုတာကို ညာဘက်က ဇယားမှာပြထားတယ်။

- (က) အလျားလိုက်စကေးတစ်ခုစီက ဘယ်နှမိနစ်ကို ကိုယ်စားပြုသလဲ။
- (ခ) တစ်နေ့စီ ဘယ်လောက်ကြာအောင် သူ စာဖတ်ခဲ့သလဲ။
- (ဂ) သောကြာနေ့မှာ ဖတ်တာထက် အချိန်နှစ်ဆကြာအောင် ဖတ်တဲ့နေ့တွေက ဘယ်နေ့တွေလဲ။

၄ ကျောင်းလုပ်ငန်းပြိုင်ပွဲအတွက် စာရင်းပေးသွင်းထားတဲ့ တတိယတန်း (ခ) က ကျောင်းသားအရေအတွက်ကို ဇယားထဲမှာ ပြထားတယ်။ ဇယားကနေ ဗားဂရပ်လုပ်ရအောင်။

ကျောင်းလုပ်ငန်းပြိုင်ပွဲအတွက် တတိယတန်း (ခ)က ကျောင်းသားများ

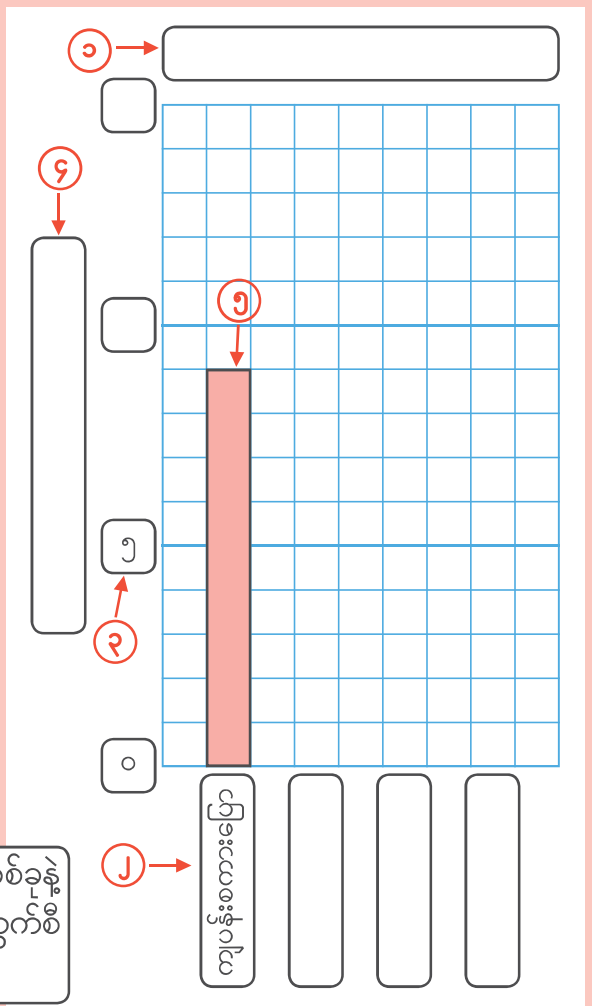
ကျောင်းလုပ်ငန်းအမည်	ကျပန်းစကားပြော	ကဗျာရွတ်	စာစီစာကုံးရေးခြင်း	ပန်းချီဆွဲ
ကျောင်းသားအရေအတွက်	၉	၆	၁၃	၁၂

ဗားဂရပ် ဆွဲသားပုံ

- ၁ ခေါင်းစဉ်ရေးပါ။
- ၂ ကျောင်းလုပ်ငန်းအမျိုးအမည်များကို အလျားလိုက်ရေးပါ။
- ၃ ဒေါင်လိုက်စကေးတွင် လူအရေအတွက်ကို ရေးပါ။ အကြီးဆုံးကိန်းအတွက် တိုင်တစ်တိုင်ဆွဲနိုင်ရန် ဒေါင်လိုက်စကေးတစ်စိတ်စီကို တန်ဖိုးသတ်မှတ်ပါ။
- ၄ ဒေါင်လိုက်စကေးအတွက် အညွှန်းရေးပါ။
- ၅ လုပ်ငန်းတစ်ခုစီအတွက် ကျောင်းသားအရေအတွက်အတိုင်း တိုင်များ ဆွဲပါ။

တိုင်တွေဆွဲတဲ့အခါ တိုင်တစ်ခုနဲ့ တစ်ခုကြား အကွက်တစ်ကွက်စီ ချန်ပြီးဆွဲပါ

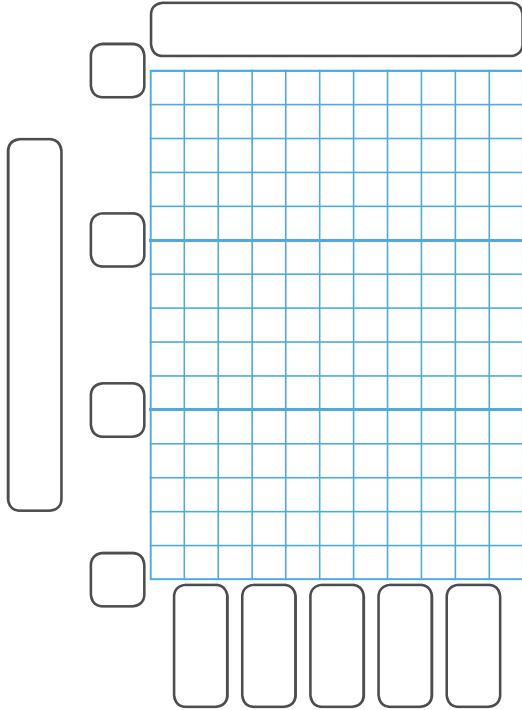

၄

တတိယတန်း (ခ) က
ကျောင်းသားတွေကြိုက်တဲ့
အရောင်တွေနဲ့ ကျောင်းသား
အရေအတွက်ကို အောက်က
ဇယားမှာ ပြထားတယ်။
ဗားဂရပ်ဆွဲပါ။

ကျောင်းသားတွေကြိုက်တဲ့အရောင်

အရောင်	ကျောင်းသား အရေအတွက်
အနီ	၁၀
အစိမ်း	၆
အပြာ	၃
ပန်းရောင်	၁၄
အခြား	၇
စုစုပေါင်း	၄၀

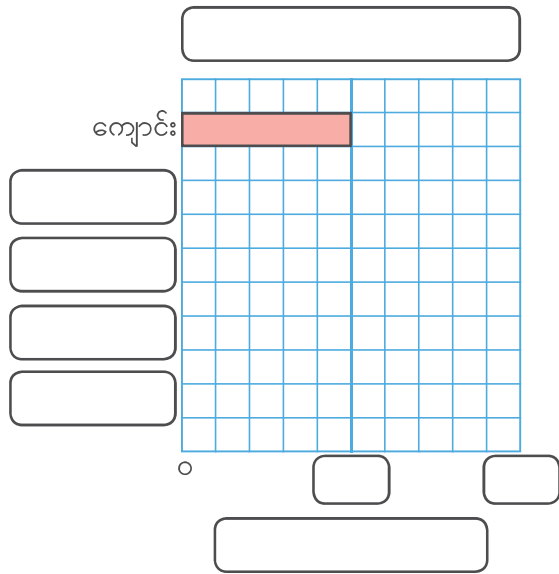

၅

ကျော်ကျော်ရဲ့ အိမ်ကနေ
အကွာအဝေးတွေကို
အောက်က ဇယားမှာ
ပြထားတယ်။ ဗားဂရပ်ဆွဲပါ။

ကျော်ကျော်ရဲ့အိမ်ကနေအကွာအဝေး

နေရာ	အကွာအဝေး (မီတာ)
ကျောင်း	၅၀၀
ကားမှတ်တိုင်	၂၀၀
ဘုရား	၄၀၀
ဆေးရုံ	၈၀၀
ဈေး	၆၀၀

ဇယား

၅ တတိယတန်းကျောင်းသားတွေဟာ စာကြည့်တိုက်ကစာအုပ်ငှားတယ်။ ဇွန်၊ ဇူလိုင်နဲ့ ဩဂုတ်လတွေမှာ ငှားတဲ့စာအုပ်အမျိုးအစားနဲ့ အရေအတွက်ကို အောက်ကဇယားတွေမှာ ပြထားတယ်။

ဇွန်လမှာ ငှားတဲ့စာအုပ်		ဇူလိုင်လမှာ ငှားတဲ့စာအုပ်		ဩဂုတ်လမှာ ငှားတဲ့စာအုပ်	
စာအုပ်အမည်	စာအုပ်အရေအတွက်	စာအုပ်အမည်	စာအုပ်အရေအတွက်	စာအုပ်အမည်	စာအုပ်အရေအတွက်
ပုံပြင်	၁၆	ပုံပြင်	၂၃	ပုံပြင်	၂၀
ရုပ်ပြစာအုပ်	၁၄	ရုပ်ပြစာအုပ်	၇	ရုပ်ပြစာအုပ်	၂၁
ကာတွန်း	၂၂	ကာတွန်း	၁၉	ကာတွန်း	၁၆
အခြား	၅	အခြား	၁၀	အခြား	၁၁
စုစုပေါင်း		စုစုပေါင်း		စုစုပေါင်း	

- (က) အပေါ်က ဇယားမှာ လတစ်လချင်း ငှားထားတဲ့ စာအုပ်စုစုပေါင်းကို ရေးပါ။
- (ခ) လတစ်လစီမှာ ဘယ်စာအုပ်က အများဆုံးငှားရသလဲ။
- (ဂ) အောက်ကဇယားကိုဖြည့်ပြီး ဇယားတွေအားလုံးကို တစ်ခုတည်းဖြစ်အောင်လုပ်ပါ။

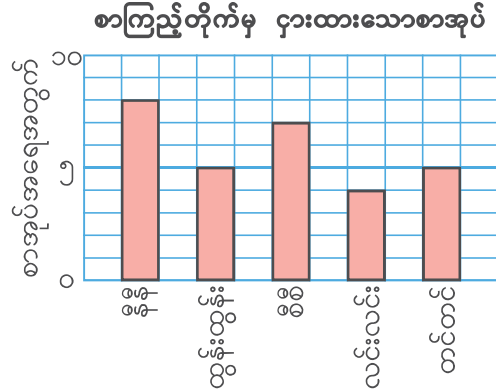
လတစ်လစီမှာ ငှားထားတဲ့စာအုပ်အရေအတွက်

စာအုပ်အမည် \ လ	ဇွန်	ဇူလိုင်	ဩဂုတ်	စုစုပေါင်း
ပုံပြင်	၁၆	၂၃	၂၀	၅၉
ရုပ်ပြစာအုပ်	၁၄			(b)
ကာတွန်း	၂၂	(a)		
အခြား	၅			
စုစုပေါင်း			(c)	(d)

- (ဃ) (a)၊ (b)၊ (c) နဲ့ (d) မှာ ကိန်းတစ်ခုစီက ဘာကို ကိုယ်စားပြုသလဲ။
- (င) ဇွန်လကနေ ဩဂုတ်လထိ ငှားရတဲ့စာအုပ်တွေမှာ ဘယ်စာအုပ်က အများဆုံးငှားရသလဲ။
- (စ) အပေါ်ကလို ပေါင်းထားတဲ့ဇယားက ကလေးတို့အတွက် ဘယ်လိုကောင်းတာတွေ ရှိသလဲ။

လေ့ကျင့်ခန်း

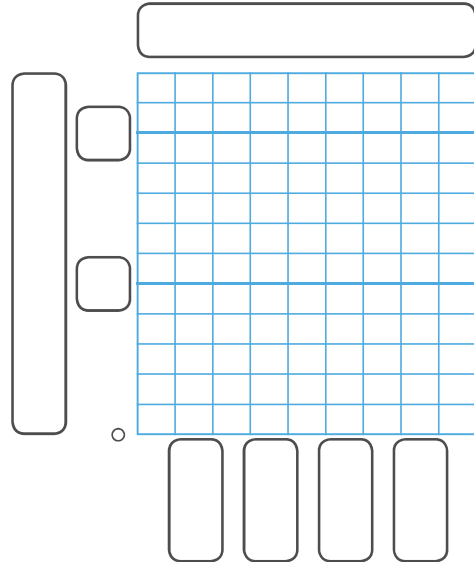
၁။ ကျောင်းသား ၅ ယောက်သည် စာကြည့်တိုက်မှ ယခုလငှားရမ်းထားသောစာအုပ်အရေအတွက်ကို ဗားဂရပ်တွင် ပြထားသည်။ ကျောင်းသားတစ်ယောက်စီက စာအုပ်မည်မျှစီငှားသနည်း။

၂။ တတိယတန်း (ဃ) မှ ကျောင်းသားများကြိုက်သော အသီးအနှံများနှင့် ကျောင်းသားအရေအတွက်ကို အောက်ပါ ဇယားတွင် ပြထားသည်။ ဗားဂရပ်ဆွဲပါ။

ကျောင်းသားများကြိုက်သော အသီးအနှံများ

အသီးအနှံ	ကျောင်းသားအရေအတွက်
သရက်သီး	၈
ပန်းသီး	၁၁
နာနတ်သီး	၅
အခြား	၆
စုစုပေါင်း	၃၀

၃။ တတိယတန်း(က)၊ (ခ)နှင့် (ဂ)ရှိ ယောက်ျားလေးနှင့် မိန်းကလေးအရေအတွက်များကို ဇယားတွင် ပြထားသည်။

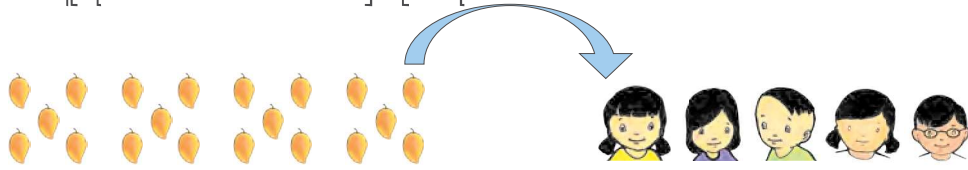
- (က) ဇယားရှိကွက်လပ်များကို ဖြည့်ပါ။
- (ခ) တတိယတန်း(ခ)တွင် မိန်းကလေးမည်မျှရှိသနည်း။

တတိယတန်းရှိ ယောက်ျားလေးနှင့် မိန်းကလေးအရေအတွက်

	(က)	(ခ)	(ဂ)	စုစုပေါင်း
ယောက်ျားလေး	၁၇		၁၆	၃၃
မိန်းကလေး			၁၈	
စုစုပေါင်း	၃၅	၃၅		

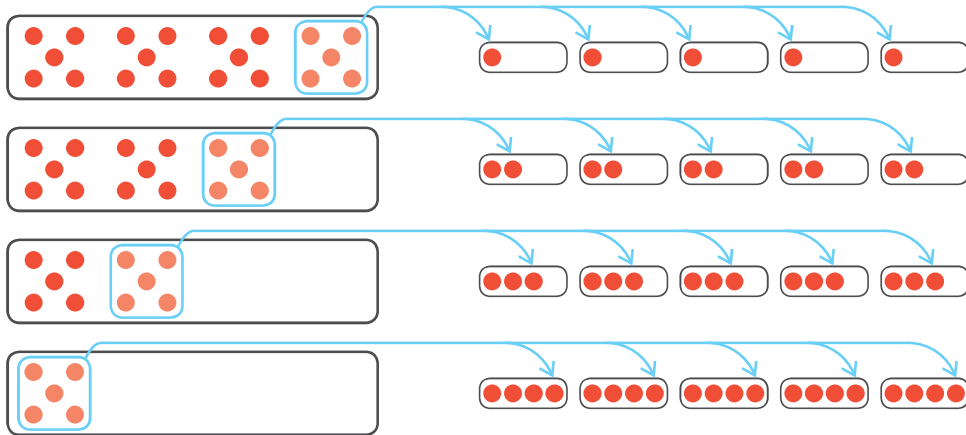
၉ အစား

 သရက်သီးအလုံး ၂၀ ရှိတယ်။ လူ ၅ ယောက်က သရက်သီးတွေကို အညီအမျှ ယူရင် တစ်ယောက်ဘယ်နှလုံးစီရမလဲ။

ညီမျှခြင်းရေးပါ။ _____ = ?

(က) အပိုင်းတွေသုံးပြီး အစားကို ဘယ်လိုဖော်ပြရမလဲ ပြန်စဉ်းစားရအောင်။

(ခ) ၂၀ ÷ ၅ ကို ဘယ်လိုတွက်မလဲ ပြန်စဉ်းစားကြရအောင်။

၅ အလီဇယားကို သုံးပြီး အဖြေရှာနိုင်တယ်

၅ × ၁ = ၅   ၅ × ၂ = ၁၀ -----
၅ × ၄ = ၂၀   အဖြေက ၄

အဖြေ _____ လုံး

 တွက်ပါ။

- (က) ၁၈ ÷ ၆   (ခ) ၃၅ ÷ ၅   (ဂ) ၆၄ ÷ ၈   (ဃ) ၁၂ ÷ ၃
(င) ၉ ÷ ၉   (စ) ၇ ÷ ၁   (ဆ) ၅၆ ÷ ၇   (ဇ) ၂၄ ÷ ၄

၁ လူ ၃ ယောက်က ပန်းသီးတွေကို အညီအမျှ ဝေယူတယ်။ တစ်ယောက်ကို ပန်းသီးဘယ်နှလုံးစီရမလဲ။

(က) ပန်းသီး ၆ လုံး ရှိတယ်။ လူတစ်ယောက်ကို ဘယ်နှလုံးစီရမလဲ။

၆ လုံး

(ခ) ပန်းသီး ၃ လုံးရှိရင် တစ်ယောက်ကို ဘယ်လောက်စီရမလဲ။ ပန်းသီး ၀ လုံး ရှိရင်ကော တစ်ယောက်ကို ဘယ်လောက်စီရမလဲ။

၃ လုံး

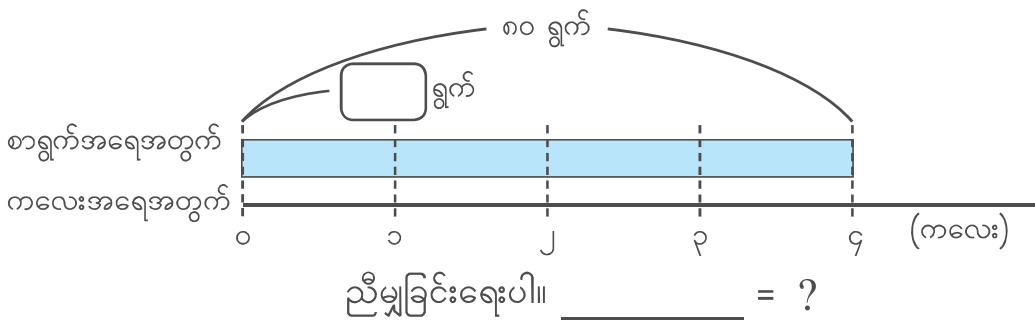

၀ လုံး

၂ တွက်ပါ။

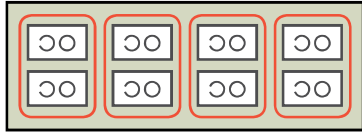
(က) $0 \div 9$ (ခ) $0 \div ၂$ (ဂ) $0 \div ၁၀$ (ဃ) $0 \div ၁$

၂ ရောင်စုံစာရွက် အရွက် ၈၀ ရှိတယ်။ ကလေး ၄ ယောက်က စာရွက်တွေကို အညီအမျှဝေယူရင် ကလေးတစ်ယောက်ကို စာရွက်ဘယ်နှရွက်ရမလဲ။

အခန်း ၉ အစား

- ၈၀ ÷ ၄ ကို ဘယ်လိုတွက်ရမလဲ စဉ်းစားရအောင်။

၁၀ အုပ်စု ၈ စု ရှိတယ်
ဒါကြောင့် ကလေးတစ်ယောက်
၁၀ အုပ်စုဘယ်နှစုရမလဲ
ဆိုတာကို ၈ ÷ ၄ နဲ့ ရှာနိုင်တယ်

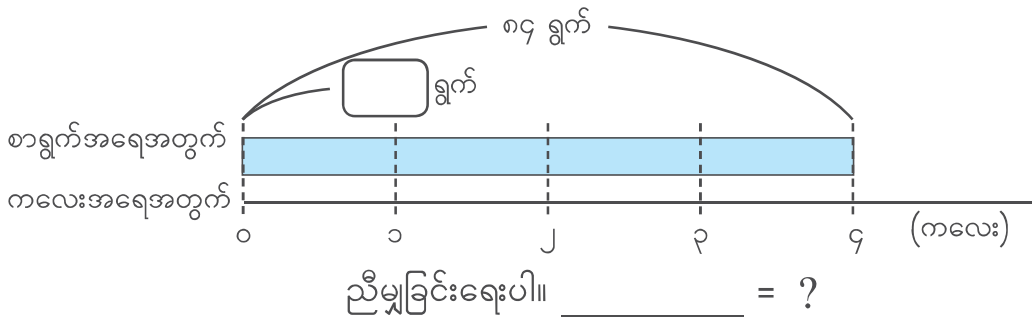
$8 \div 4 = 2$
 $80 \div 4 = \square$

အဖြေ _____ ရွက်

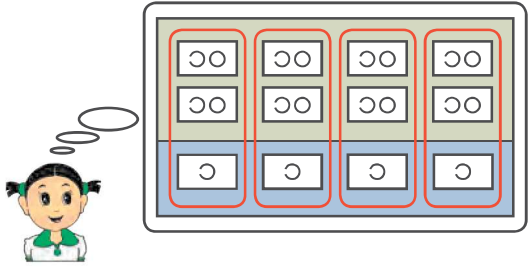
❖ စတော်ဘယ်ရီသီးအလုံး ၉၀ ရှိတယ်။ ကလေး ၃ ယောက်က စတော်ဘယ်ရီသီးတွေကို အညီအမျှဝေယူရင် ကလေးတစ်ယောက်ကို စတော်ဘယ်ရီသီးဘယ်နှလုံးစီရမလဲ။

❖ တွက်ပါ။
(က) $60 \div 2$ (ခ) $90 \div 3$ (ဂ) $60 \div 3$ (ဃ) $80 \div 2$

▲ ရောင်စုံစာရွက် ၈၄ ရွက် ရှိတယ်။ ကလေး ၄ ယောက်က စာရွက်တွေကို အညီအမျှဝေယူရင် ကလေးတစ်ယောက်ကို စာရွက်ဘယ်နှရွက်ရမလဲ။

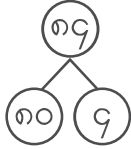

- ၈၄ ÷ ၄ ကို ဘယ်လိုတွက်ရမလဲ စဉ်းစားရအောင်။

စိတ်ကူးတွေကို သူငယ်ချင်းတွေနဲ့ မျှဝေပါ။

ခုနေရာနဲ့ ဆယ်နေရာတွေကို သီးခြားစီတွက်မယ်

$$84 \div 4$$

$$80 \div 4 = 20$$

$$4 \div 4 = 1$$

$$\begin{array}{r} 20 \\ + 1 \\ \hline 21 \end{array}$$

အဖြေ _____ ရွက်

၅ တွက်ပါ။

- (က) ၃၆ ÷ ၃   (ခ) ၈၆ ÷ ၂   (ဂ) ၆၉ ÷ ၃   (ဃ) ၇၇ ÷ ၇

လေ့ကျင့်ခန်း ၁

၁။ တွက်ပါ။

- (က) ၁၆ ÷ ၂   (ခ) ၇၀ ÷ ၁၀   (ဂ) ၄၈ ÷ ၆   (ဃ) ၀ ÷ ၄
 (င) ၅၆ ÷ ၈   (စ) ၄၉ ÷ ၇   (ဆ) ၀ ÷ ၆   (ဇ) ၅ ÷ ၅

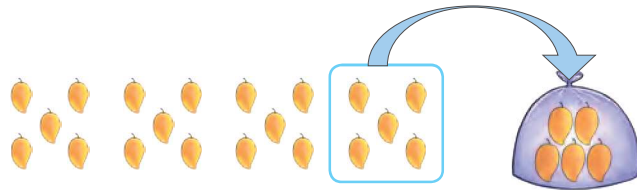
၂။ တွက်ပါ။

- (က) ၄၀ ÷ ၂   (ခ) ၉၀ ÷ ၃   (ဂ) ၆၀ ÷ ၆   (ဃ) ၆၄ ÷ ၂
 (င) ၄၈ ÷ ၄   (စ) ၆၃ ÷ ၃   (ဆ) ၉၉ ÷ ၉   (ဇ) ၈၈ ÷ ၄

၃။ သကြားလုံး ၉၃ လုံးကို လူ ၃ ယောက် အညီအမျှဝေယူသော် လူတစ်ယောက်လျှင် သကြားလုံးမည်မျှရမည်နည်း။

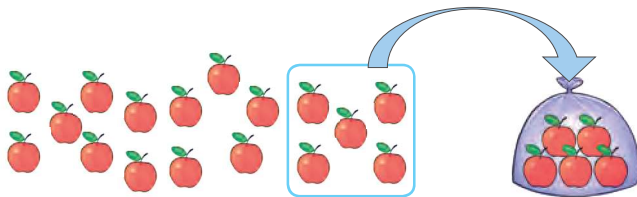
အကြွင်းပါသောအစား

 သရက်သီးအလုံး ၂၀ ရှိတယ်။ အိတ်တစ်အိတ်မှာ သရက်သီး ၅ လုံးကျ ထည့်ရင် သရက်သီး ၅ လုံးပါတဲ့ အိတ်ဘယ်နှအိတ်ရမလဲ။

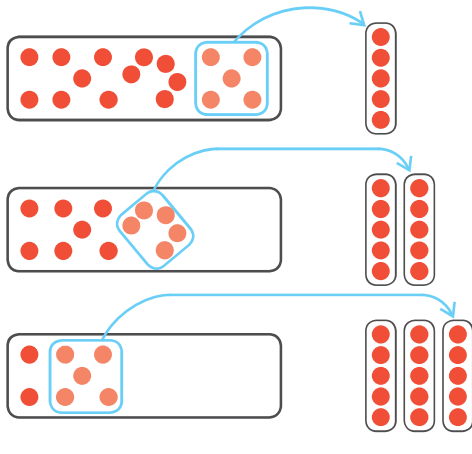
ညီမျှခြင်းရေးပါ။ _____ = ?   အဖြေ _____ အိတ်

 ပန်းသီး ၁၇ လုံးရှိတယ်။ အိတ်တစ်အိတ်မှာ ပန်းသီး ၅ လုံးကျ ထည့်ရင် ပန်းသီး ၅ လုံးပါတဲ့ အိတ်ဘယ်နှအိတ်ရမလဲ။

ညီမျှခြင်းရေးပါ။ _____ = ?

● ဒီအစားကို အဝိုင်းတွေသုံးပြီးဖော်ပြရအောင်။

၅ အလီဇယားကို အသုံးပြုနိုင်တယ်

$၅ \times ၁ = ၅$	၁၂ ခု ကျန်
$၅ \times ၂ = ၁၀$	၇ ခု ကျန်
$၅ \times ၃ = ၁၅$	၂ ခု ကျန်
$၅ \times ၄ = ၂၀$	၃ ခု လို

၃ အိတ်ဆိုရင် ၂ ခု ကျန်မယ်

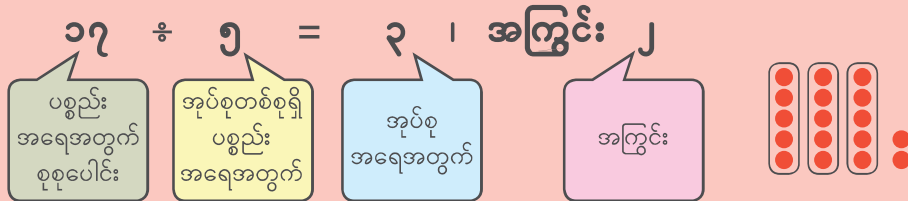

အဖြေ   အိတ် ၃ အိတ်ရတယ်၊ ပန်းသီး ၂ လုံးကျန်တယ်။

အကြွင်းပါသောအစား

ပန်းသီး ၁၇ လုံးကို အိတ်တစ်အိတ်လျှင် ၅ လုံးစီထည့်ပါက အိတ် ၃ အိတ်နှင့် ပန်းသီး ၂ လုံး ကျန်မည်။ ထိုအချက်ကို အစားဖြင့် အောက်ပါအတိုင်းဖော်ပြသည်။

ကိန်းများစားခြင်းတွင် အကြွင်းမရှိပါက **စား၍ပြတ်သည်**ဟု ပြောပြီး အကြွင်းရှိပါက **စား၍မပြတ်ပါ**ဟုပြောသည်။

လိမ္မော်သီး ၁၉ လုံး ရှိတယ်။ အိတ်တစ်အိတ်မှာ လိမ္မော်သီး ၅ လုံးကျထည့်ရင် လိမ္မော်သီး ၅ လုံးပါတဲ့အိတ်ဘယ်နှအိတ်ရမလဲ။ လိမ္မော်သီးဘယ်နှလုံးကျန်မလဲ။

အောက်ပါအစားပစ္စည်းတွေထဲမှာ ဘယ်ပစ္စည်းက အကြွင်းပါသလဲ။
 (က) ၁၆ ÷ ၃   (ခ) ၂၄ ÷ ၆   (ဂ) ၂၁ ÷ ၇   (ဃ) ၃၁ ÷ ၉

ကလေးတွေကို ၄ ယောက်တစ်ဖွဲ့စီဖွဲ့ရအောင်။

- (က) ကလေး ၂၁ ယောက်ရှိရင် အုပ်စု ဘယ်နှစု ဖွဲ့နိုင်မလဲ။ ကလေး ဘယ်နှယောက် ကျန်မလဲ။
- (ခ) ညာဘက်က ကွက်လပ်တွေကို ဖြည့်ပြီး စားကိန်းနဲ့အကြွင်းတို့ အကြား ဆက်သွယ်ချက်ကို ရှာရအောင်။

$၂၀ \div ၄ = ၅$	
$၂၁ \div ၄ = ၅$ ၊ အကြွင်း	<input type="text"/>
$၂၂ \div ၄ = ၅$ ၊ အကြွင်း	<input type="text"/>
$၂၃ \div ၄ = ၅$ ၊ အကြွင်း	<input type="text"/>
$၂၄ \div ၄ = ၆$	
$၂၅ \div ၄ = ၆$ ၊ အကြွင်း	<input type="text"/>
$၂၆ \div ၄ = ၆$ ၊ အကြွင်း	<input type="text"/>
$၂၇ \div ၄ = ၆$ ၊ အကြွင်း	<input type="text"/>

အကြွင်းသည် စားကိန်းအောက် ငယ်သည်။

အကြွင်းမရှိတာကို အကြွင်း ၀ လို့ မှတ်ယူနိုင်တယ်

၈ ၃၀ စင်တီမီတာရှည်တဲ့ဖဲကြိုးတစ်ချောင်းကို ကြိုးအပိုင်းလေးတွေ ဖြတ်ပြီး ၄ စင်တီမီတာရှည်တဲ့ကြိုးတွေလုပ်မယ်ဆိုရင် ကြိုးဘယ်နှချောင်းရမလဲ။ ကျန်တဲ့ဖဲကြိုးက စင်တီမီတာဘယ်လောက်ရှည်မလဲ။

၉ တွက်ပါ။
 (က) ၉ ÷ ၂   (ခ) ၁၄ ÷ ၃   (ဂ) ၂၆ ÷ ၅   (ဃ) ၇၅ ÷ ၉
 (င) ၆၇ ÷ ၁၀   (စ) ၅၂ ÷ ၇   (ဆ) ၇၁ ÷ ၈   (ဇ) ၄၁ ÷ ၆

၆ ဘီစကွတ် ၂၃ ချပ် ရှိတယ်။ ကလေး ၄ ယောက် အညီအမျှ ဝေယူရင် ကလေးတစ်ယောက်ကို ဘီစကွတ်ဘယ်နှချပ်စီရမလဲ။ ဘီစကွတ်ဘယ်နှချပ်ကျန်မလဲ။

ညီမျှခြင်းရေးပါ။ _____ = ?

● အဖြေဘယ်လိုရှာမလဲ စဉ်းစားရအောင်။

၁ ယောက်ကို ၄ ချပ်နဲ့ ၄ ယောက်ဆိုရင်	$4 \times 4 = ၁၆$	၇ ချပ်ကျန်
၁ ယောက်ကို ၅ ချပ်နဲ့ ၄ ယောက်ဆိုရင်	$5 \times 4 = ၂၀$	၃ ချပ်ကျန်
၁ ယောက်ကို ၆ ချပ်နဲ့ ၄ ယောက်ဆိုရင်	$6 \times 4 = ၂၄$	၁ ချပ်လို

$၂၃ \div ၄ = \square$ ၊   အကြွင်း $\square$

အဖြေ ကလေးတစ်ယောက်ကို ဘီစကွတ် $\square$ ချပ်ရတယ်၊ $\square$ ချပ်ကျန်တယ်။

၁၀ ရောင်စုံစာရွက် ၃၇ ရွက် ရှိတယ်။ ကလေး ၅ ယောက်က စာရွက်တွေကို အညီအမျှဝေယူရင် ကလေးတစ်ယောက်ကို စာရွက်ဘယ်နှရွက်ရမလဲ။ စာရွက်ဘယ်နှရွက်ကျန်မလဲ။

၁၁ ၁၇ ÷ ၃ အတွက် ပုစ္ဆာလုပ်ပြီး အဖြေရှာပါ။

အစား၏အဖြေကို ချိန်ကိုက်ခြင်း

၂ လိမ္မော်သီး ၁၆ လုံးရှိတယ်။ အိတ်တစ်အိတ်မှာ လိမ္မော်သီး ၃ လုံးကျ ထည့်ရင် လိမ္မော်သီး ၃ လုံးပါတဲ့အိတ်ဘယ်နှအိတ်ရမလဲ။ လိမ္မော်သီး ဘယ်နှလုံးကျန်မလဲ။

(က) ကွက်လပ်ဖြည့်ပြီး အဖြေရှာပါ။

$၁၆ \div ၃ = \square$ | အကြွင်း $\square$

ပစ္စည်း
အရေအတွက်
စုစုပေါင်း

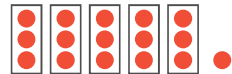
အုပ်စုတစ်စုရှိ
ပစ္စည်း
အရေအတွက်

အုပ်စု
အရေအတွက်

အကြွင်း

အဖြေ အိတ် $\square$ အိတ် ရတယ်၊ လိမ္မော်သီး $\square$ လုံး ကျန်တယ်။

(ခ) အဝိုင်းပုံသုံးပြီး အဖြေကိုချိန်ကိုက်မယ်။ ဘယ်လို ချိန်ကိုက်မလဲ စဉ်းစားရအောင်။

(ဂ) အောက်ပါပုံစံအတိုင်း အဖြေကို ချိန်ကိုက်နိုင်တယ်။ ဘာကြောင့် အဲဒီလို ချိန်ကိုက်နိုင်တာကို အဝိုင်းပုံသုံးပြီး ရှင်းပြပါ။

$၃ \times ၅ + ၁ = \square$

အုပ်စုတစ်စုရှိ
ပစ္စည်း
အရေအတွက်

အုပ်စု
အရေအတွက်

အကြွင်း

ပစ္စည်း
အရေအတွက်
စုစုပေါင်း

၁၂ အောက်ပါတို့ကိုတွက်ပြီး အဖြေကိုချိန်ကိုက်ပါ။

- (က) $၁၇ \div ၅$ (ခ) $၂၇ \div ၄$ (ဂ) $၅၃ \div ၈$ (ဃ) $၇၁ \div ၉$

၁၃ အောက်ပါပုစ္ဆာတွေကို ချိန်ကိုက်ပါ။ အဖြေမှားနေရင် အမှန်ပြင်ပေးပါ။

- (က) $၂၉ \div ၅ = ၆$ ၊ အကြွင်း ၁   (ခ) $၃၃ \div ၈ = ၄$ ၊ အကြွင်း ၁
 (ဂ) $၂၆ \div ၄ = ၅$ ၊ အကြွင်း ၆   (ဃ) $၆၀ \div ၇ = ၉$ ၊ အကြွင်း ၃

၈ ကလေးအယောက် ၃၀ ရှိတယ်။ ခုံတန်းရှည်တစ်ခုံမှာ ကလေး ၄ ယောက်ထိုင်ရင် ကလေးအားလုံး ထိုင်နိုင်ဖို့ ခုံတန်းရှည် ဘယ်နှခုံလိုမလဲ။

၃၀ ÷ ၄ = ၊ အကြွင်း
 အဖြေ _____ ခုံ

ကျန်တဲ့ကလေး အတွက် ဘယ်လိုလုပ်ကြမလဲ

၁၄ ဘောလုံး ၃၄ လုံးရှိတယ်။ သေတ္တာတစ်လုံးမှာ ဘောလုံး ၆ လုံးထိ ထည့်နိုင်ရင် ဘောလုံးအားလုံးထည့်ဖို့ သေတ္တာဘယ်နှလုံးလိုမလဲ။

၁၅ စုစုက စာမျက်နှာ ၅၈ မျက်နှာရှိတဲ့ စာအုပ်တစ်အုပ်ကို ဖတ်တယ်။ တစ်နေ့ကို ၇ မျက်နှာဖတ်ရင် စာအုပ်တစ်အုပ်လုံး ဖတ်ပြီးဖို့ ဘယ်နှရက်ကြာမလဲ။

★ ပြက္ခဒိန်ရဲ့ ထူးခြားချက်တွေကို အစားသုံးပြီး ရှာရအောင်။

- (က) တနင်္လာနေ့မှာ ကျရောက်တဲ့ရက်တွေကို ပြက္ခဒိန်မှာ ရှာပါ။
- (ခ) တနင်္လာနေ့ကျတဲ့ရက်တွေအားလုံးကို ၇ နဲ့ စားပြီး အောက်ကကွက်လပ်မှာဖြည့်ပါ။ ကိုယ်တိုင်ရှာတွေ့တဲ့ ထူးခြားချက်တွေအကြောင်း ဆွေးနွေးပါ။

	SUN	၇	၈	၉	၁၀	၁၁	၁၂
MON	၁	၂	၃	၄	၅	၆	၇
TUE	၈	၉	၁၀	၁၁	၁၂	၁၃	၁၄
WED	၁၅	၁၆	၁၇	၁၈	၁၉	၂၀	၂၁
THUR	၂၂	၂၃	၂၄	၂၅	၂၆	၂၇	၂၈
FRI	၂၉	၃၀	၃၁				
SAT	၁	၂	၃	၄	၅	၆	၇

တနင်္လာနေ့

၁ ÷ ၇ = ၀ ၊ အကြွင်း ၁	
၈ ÷ ၇ = ၁ ၊ အကြွင်း <input type="text"/>	<input type="text"/>
၁၅ ÷ ၇ = <input type="text"/> ၊ အကြွင်း <input type="text"/>	<input type="text"/>
၂၂ ÷ ၇ = <input type="text"/> ၊ အကြွင်း <input type="text"/>	<input type="text"/>
၂၉ ÷ ၇ = <input type="text"/> ၊ အကြွင်း <input type="text"/>	<input type="text"/>

အင်္ဂါနေ့တွေက ၂ ရက် ၉ ရက် ၁၆ ရက် ၂၃ ရက်နဲ့ ၃၀ ရက်နေ့တွေ ဖြစ်တယ် ဒီရက်တွေကို ၇ နဲ့ စားရအောင်

(ဂ) တခြားရက်တွေကိုလဲ ဒီနည်းအတိုင်း လေ့လာပါ။ ပြီးတော့ တွေ့ရှိချက်တွေကို ဆွေးနွေးပါ။

လေ့ကျင့်ခန်း ၂

၁။ တွက်ပါ။

- (က) ၈×၃ (ခ) ၁၅×၂ (ဂ) ၃၇×၅ (ဃ) ၅၂×၇
 (င) ၂၃×၈ (စ) ၃၁×၄ (ဆ) ၇၃×၁၀ (ဇ) ၄၀×၉

၂။ အောက်ပါအစားပုစ္ဆာအသီးသီးရှိ အမှားကိုရှင်းပြပါ။ ထို့နောက် အဖြေမှန်ကို ရှာပါ။

- (က) $၁၉ \times ၃ = ၅၂$ အကြောင်း ၄   (ခ) $၇၁ \times ၈ = ၉၂$ အကြောင်း ၁

၃။ အောက်ပါတို့ကိုတွက်ပြီး အဖြေကိုချိန်ကိုက်ပါ။

- (က) ၂၆×၄ (ခ) ၄၅×၆ (ဂ) ၇၆×၉ (ဃ) ၄၁×၇

၄။ ဘီစက္ကတ် ၄၂ ချပ်ရှိသည်။ ကလေး ၉ ယောက် အညီအမျှဝေယူသော် ကလေး တစ်ယောက်လျှင် ဘီစက္ကတ်အချပ်ရေမည်မျှစီရမည်နည်း။ ဘီစက္ကတ်မည်မျှကျန် မည်နည်း။

၅။ ဘောလုံး ၃၁ လုံးရှိသည်။ သေတ္တာတစ်လုံးတွင် ဘောလုံး ၄ လုံးထိထည့်နိုင်လျှင် သေတ္တာမည်မျှလိုအပ်မည်နည်း။

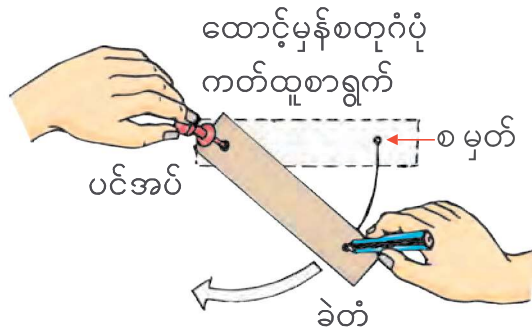
၆။ အောက်ပါလေးထောင့်ကွက်အသီးသီးတွင် အစားပုစ္ဆာတစ်ခုစီပါရှိသည်။ အကြောင်း မရှိလျှင် လေးထောင့်ကွက်ကို အစိမ်းရောင်ခြယ်ပါ။ အကြောင်း ၁ ရလျှင် အနီရောင် ခြယ်ပြီး အကြောင်း ၂ ရလျှင် အဝါရောင်ခြယ်ပါ။ ပြီးနောက်တွေ့ရှိသည်ကိုပြောပါ။

၂၃×၃	၃၀×၇	၁၁×၃	၅၈×၉	၁၄×၂	၅၆×၇	၁၅×၅	၃၅×၆	၂၅×၈	၈၂×၉	၃၁×၅
၃၁×၉	၃၈×၆	၃၈×၅	၁၇×၇	၆၀×၆	၁၉×၈	၃၅×၄	၄၃×၅	၇×၃	၂၂×၈	၅၈×၆
၄၆×၆	၄၄×၇	၂၈×၈	၁၅×၄	၅၄×၉	၃၂×၇	၃၃×၆	၆၆×၇	၁၇×၄	၁၉×၂	၂၂×၃
၅၉×၈	၂၇×၅	၂၃×၄	၆၀×၇	၄×၁	၄၀×၉	၄၄×၅	၅၉×၈	၄၆×၉	၂၅×၇	၁၃×၅
၈×၆	၁၆×၇	၄၂×၅	၂၁×၆	၇၂×၈	၃၂×၄	၂၁×၃	၂၃×၄	၅၀×၇	၁၆×၅	၄၃×၆

၁၀ စက်ဝိုင်း

၁ အောက်ပါအတိုင်း ပုံဆွဲရအောင်။ ဘာပုံဖြစ်မလဲ။

- ၁။ ပင်အပ်တစ်ချောင်း၊ ခဲတံတစ်ချောင်း နှင့် အပေါက်နှစ်ပေါက်ပါသည့် ထောင့်မှန်စတုဂံပုံ ကတ်ထူစာရွက် တစ်ရွက်ကို ပြင်ဆင်ထားပါ။
- ၂။ လှေကျင့်ခန်းစာအုပ်တွင် ပုံဆွဲရန် ညာဘက်တွင် ပြထားသည့်အတိုင်း ထိုပစ္စည်းများကို အသုံးပြုပါ။
- ၃။ ပင်အပ်ကို အသေထောက်၍ ခဲတံကို စ မှတ် အထိ တစ်ပတ် ရွေ့ပါ။

အထက်ပါအတိုင်းဆွဲထားသောပုံကို **စက်ဝိုင်း** ဟု ခေါ်သည်။ ပင်အပ်ထောက်ထားသော အမှတ်သေကို စက်ဝိုင်း၏ **ဗဟို** ဟု ခေါ်သည်။ ဗဟိုမှ စက်ဝိုင်းပေါ်ရှိ အမှတ်တစ်ခုခုသို့ ဆက်ဆွဲထားသော မျဉ်းပြောင်းကို စက်ဝိုင်း၏ **အချင်းဝက်** ဟု ခေါ်သည်။

စက်ဝိုင်း

၁ ကလေးတို့ ပတ်ဝန်းကျင်မှာ စက်ဝိုင်းတွေ ရှာကြရအောင်။ စက်ဝိုင်းတွေကို ဘယ်မှာ တွေ့နိုင်မလဲ။

၂ ဗဟိုကနေ စက်ဝိုင်းပေါ်ရှိ အမှတ်တွေဆီ ရေးဆွဲထားတဲ့ မျဉ်းတွေရဲ့အလျားကို တိုင်းတာပါ။ ကလေးတို့ တွေ့ရှိချက်ကို တစ်တန်းလုံးနဲ့ ဆွေးနွေးပါ။

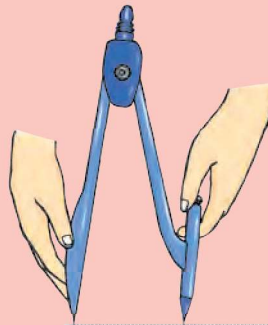
စက်ဝိုင်းတစ်ခုတည်းတွင် ဆွဲထားသော အချင်းဝက်များ အားလုံး အလျားတူကြသည်။

၂ အောက်မှာ ပြထားတဲ့ အချင်းဝက်ရှိတဲ့ စက်ဝိုင်းတွေကို ဆွဲဖို့ ကွန်ပါကို အသုံးပြုရအောင်။

(၁) ၃ စင်တီမီတာ   (၂) ၂ စင်တီမီတာ ၅ မီလီမီတာ

ပေးထားသော အချင်းဝက် ရှိသည့် စက်ဝိုင်းဆွဲနည်း

၁။ ကွန်ပါ၏ ထောက်ချွန်ကို ပေတံပေါ်မှ “၀” မှတ်တွင် ထားပါ။ မရွေ့ပါစေနှင့်။

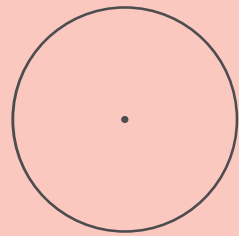
၂။ ကွန်ပါကို အကျဉ်းအကျယ် ညှိပြီး ခဲတံကို ၃ စင်တီမီတာ အတိတွင် ထားပါ။

၃။ စက်ဝိုင်း၏ ဗဟိုမှတ်ကို သတ်မှတ်ပြီး ကွန်ပါ၏ ထောက်ချွန်ကိုထားပါ။

၄။ ကွန်ပါကို ဖြည်းဖြည်းချင်း လှည့်ပါ။ ဗဟိုမှ မရွေ့သွားစေရန်နှင့် ကွန်ပါ အကျဉ်းအကျယ် မပြောင်းလဲစေရန် ဂရုပြုပါ။

၃ ကွန်ပါကို သုံးပြီး အောက်က စက်ဝိုင်းတွေကို ဆွဲပါ။

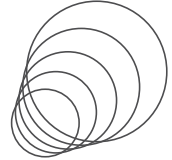

(၁) ၃ စင်တီမီတာ ၅ မီလီမီတာ အချင်းဝက်ရှိတဲ့ စက်ဝိုင်း
(၂) ၂၂ မီလီမီတာ အချင်းဝက်ရှိတဲ့ စက်ဝိုင်း

၃ ကွန်ပါကို သုံးပြီး စက်ဝိုင်းတွေနဲ့ ပုံအမျိုးမျိုးဆွဲရအောင်။

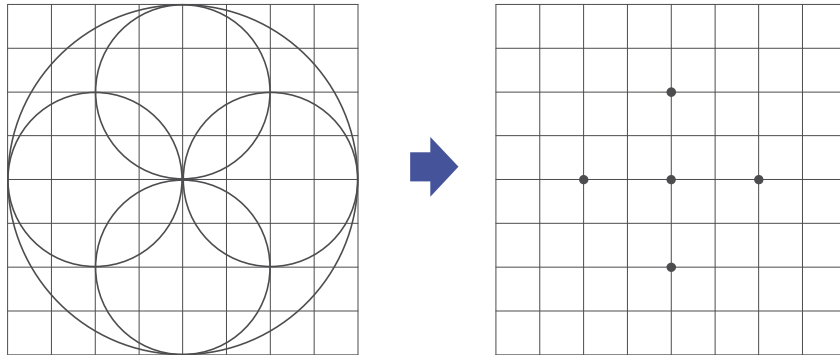
ကွန်တော်က အချင်းဝက်
အမျိုးမျိုးရှိတဲ့ စက်ဝိုင်းတွေနဲ့
မျက်နှာပုံ ဆွဲထားတယ်

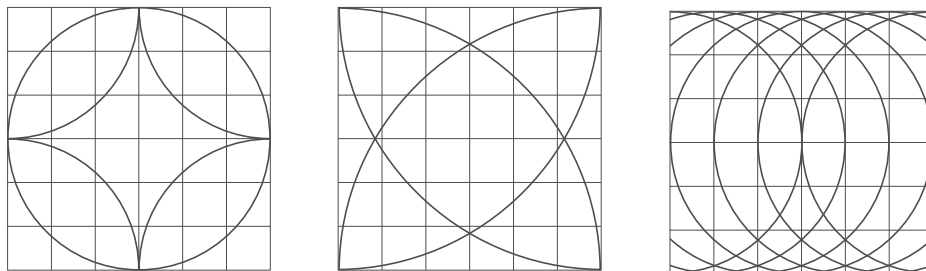

ကွန်မက ဒီလို
ပုံလှလှလေး
ဆွဲထားတယ်

၄ ကွန်ပါ သုံးပြီး ဘယ်ဘက်က ပုံအတိုင်း ဆွဲပါ။

၅ အောက်က အဆင်ပုံစံတွေကိုဆွဲပြီး အကြိုက်ဆုံး ပုံစံပြုလုပ်ဖို့ အရောင်ခြယ်ပါ။

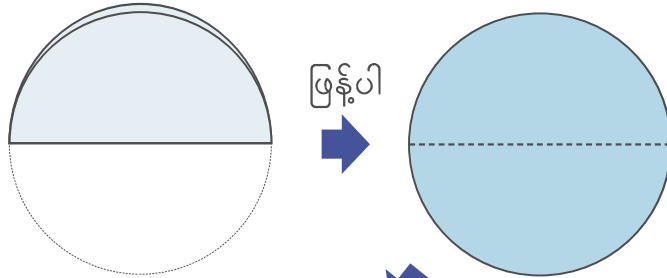

၆ လေးထောင့်ကွက်စာရွက်ပေါ်မှာ စက်ဝိုင်းတွေနဲ့ ကြိုက်ရာအဆင်ပုံစံတွေ ပြုလုပ်ပါ။

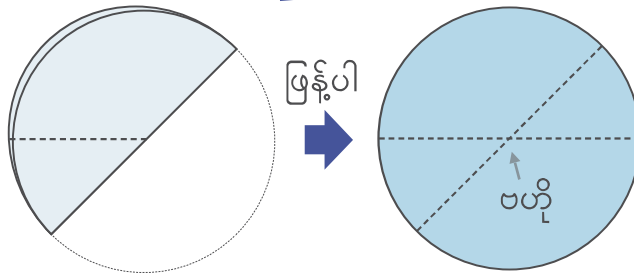

၄ စက်ဝိုင်းရဲ့ ဗဟိုကို ဘယ်လိုရှာရမလဲ။ စဉ်းစားဖို့ စက်ဝိုင်းပုံ စာရွက်ကို အသုံးပြုရအောင်။

တစ်ခြမ်းစီက တစ်ထပ်တည်း ဖြစ်နေအောင် စာရွက်ကို တစ်ဝက်ခေါက်ပါ။

ခေါက်ရိုး နောက်တစ်ခုပြုလုပ် ဖို့ စာရွက်ကို နောက်တစ်ကြိမ် တစ်ဝက်ခေါက်ပါ။

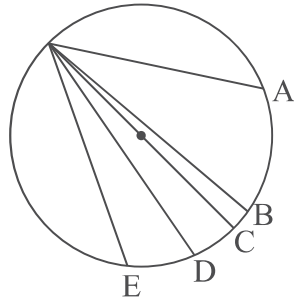
ခေါက်ရိုးနှစ်ကြောင်း ပိုင်းဖြတ်တဲ့ အမှတ်ဟာ စက်ဝိုင်းရဲ့ ဗဟိုဖြစ်တယ်။

စက်ဝိုင်းပေါ်ရှိ အမှတ်တစ်ခုမှ ဗဟိုကို ဖြတ်၍ စက်ဝိုင်းကို ထိအောင် ဆက်ဆွဲသောမျဉ်းဖြောင့်ကို စက်ဝိုင်း၏ **အချင်း** ဟု ခေါ်သည်။ အထက်ပါလုပ်ငန်းတွင် ခေါက်ကြောင်းများသည် အချင်းများဖြစ်သည်။

၇ စက်ဝိုင်းတစ်ခုမှာ အချင်းဝက်နဲ့ အချင်းရဲ့ အလျားတွေကို နှိုင်းယှဉ်ရအောင်။ ဘာတွေ့သလဲ။

အချင်းသည် အချင်းဝက်၏ နှစ်ဆ ရှည်သည်။

၅ ညာဘက်က ပုံမှာပြထားတဲ့အတိုင်း စက်ဝိုင်း တစ်ခု၏ အနားသတ်လမ်းကြောင်းပေါ်က အမှတ်နှစ်ခုကိုဆက်ဆွဲပြီး A, B, C, D နဲ့ E စတဲ့မျဉ်းဖြောင့် ၅ ကြောင်း ဆွဲရအောင်။ မျဉ်းကြောင်း C က ဗဟိုကို ဖြတ်သွားတယ်။ ဘယ်မျဉ်းက အရှည်ဆုံးဖြစ်မလဲ။

စက်ဝိုင်းပေါ်ရှိ အမှတ်နှစ်ခုကို ဆက်ထားသောမျဉ်းများထဲမှ အချင်းသည် အရှည်ဆုံးမျဉ်းဖြစ်သည်။

၈

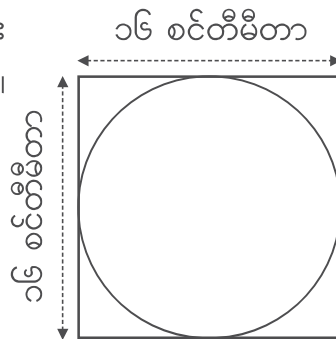
ကွက်လပ်ဖြည့်ပါ။

- (၁) စက်ဝိုင်းတစ်ခုရဲ့ အချင်းဝက်က ၁၂ စင်တီမီတာရှည်ရင် စက်ဝိုင်းရဲ့ အချင်းက _____ စင်တီမီတာရှည်တယ်။
- (၂) စက်ဝိုင်းတစ်ခုရဲ့ အချင်းက ၁၀ စင်တီမီတာရှိရင် စက်ဝိုင်းရဲ့ အချင်းဝက်က _____ စင်တီမီတာရှည်တယ်။

၉

ညာဘက်က ပုံမှာပြထားတဲ့အတိုင်း ချပ်ပြားဝိုင်း တစ်ခုက လေးထောင့်ကွက်နဲ့အံဝင်ခွင်ကျဖြစ်တယ်။

- (၁) ဒီချပ်ပြားဝိုင်းရဲ့ အချင်းက စင်တီမီတာ ဘယ်လောက်ရှည်သလဲ။
- (၂) ဒီချပ်ပြားဝိုင်းရဲ့အချင်းဝက်က စင်တီမီတာ ဘယ်လောက်ရှည်သလဲ။

၁၀

ညာဘက်က ပုံမှာပြထားတဲ့အတိုင်း ၁၂ စင်တီမီတာ အရှည်ရှိတဲ့ လေးထောင့်ကွက်ထဲကို အရွယ်တူ ချပ်ပြားဝိုင်း ၃ ခု ထည့်ထားတယ်။ ချပ်ပြားဝိုင်းရဲ့ အချင်းဝက်က ဘယ်လောက်ရှိသလဲ။

